

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Kar
Büntető Anyagi, Eljárási és Végrehajtási Jogi Tanszék

BÉKÉS ÁDÁM

Büntetőjog
Különös rész

**JOGESETGYŰJTEMÉNY A BÜNTETŐJOG 3.
TÁRGYHOZ**

lektorálta: BELOVICS Ervin

Budapest
2024

Előszó, tanácsok a gyűjtemény használatához

A büntetőjog oktatásában nagy hangsúlyt kell kapnia a jogesetek megoldásának, hogy a hallgató érzékelje azokat a finomságokat, amelyek az anyagi jog dogmatikájából fakadnak. Az elméleti oktatás mellett ez a célja a szemináriumoknak és az oktatásban használt tankönyveink ezért hivatkozzák a bírósági határozatokat. A tankönyv keretei között azonban nincsen mód arra, hogy hosszabb tényállásokat a törzsszövegbe foglaljunk, mert megbontaná a dogmatikai magyarázatot és kezelhetetlenné tenné a tankönyvet.

Egy-egy büntetőeljárás bizonyítási anyaga, hivatalosan ügyirata sokszor több ezer, vagy több tízezer oldalas, ráadásul az ügyiratok csak a felek számára ismerhetőek meg, így azokat az egyetemi oktatásba bevonni nem lehet.

Az volt a céloom ezzel a jogesetgyűjteménnyel, hogy olyan példákat hozzak a félév során tárgyalt főbb bűncselekményekhez, amelyek már felvetnek gondolkodásra alkalmas kérdéseket, de nem annyira bonyolultak, hogy a hallgatót a végén a jogalkalmazói viták zsákutcájába vezesse. Ezért azt a módszert választottam, hogy a tankönyvben nem szereplő, de közzétett eseti döntéseket alapul véve a hallgatók számára érdekes és kezelhető méretű történeti tényállásokat tartalmazzon a gyűjtemény. Mindegyik esetenél

megtalálható az eredeti bírósági határozat hivatkozása, azoknak, akik mélyebben kívánnak azzal foglalkozni. Fontos megjegyzés azonban, hogy az eseti döntések átdolgozásra kerültek, így nem fogják tökéletesen fedni egymást, ez nem is volt cél, mert a prioritást az oktatási jelleg jelentette, nem pedig a precíz másolás. Azt is figyelembe kell venni, hogy az eseti döntések azért kerülnek közzétételre, mert az ügyészség, a védelem az első, majd másodfokú bíróság, az Ítéltábla és esetleg a Kúria ellentétes álláspontot foglalnak el az eset megítélésében, de a szakmai vitát annyira értékesnek tartják a szerkesztők, amely a jogalkalmazást előbbre viheti. Éppen ezért a jogesetek utáni kérdések nem eldöntendő kérdések, hanem ideális esetben együtt gondolkodást, jó értelemben vett vitát generálnak. Ha úgy tetszik, minél több vitát és kritikát tud kiváltani egy jogeset és annak megoldása, annál többet tettünk hallgatóink érvelérendszerének tökéletesítéséhez.

A használati útmutató tehát az, hogy olvassák el az esetet, nézzék meg a kérdéseket, gondolkodjanak rajta és csak a végén nézzék meg a megoldásokat, amelyről szintén lehet vitatkozni. Ne felejtsek azonban azt, hogy egy jogeset olyan, mint egy pókháló: bármelyik pontján hozzáérnek, az egész háló fog beleremegni. Amint a történeti tényálláson picit változtatnak, a jogeset helyes megoldása rögtön megváltozik.

Jó olvasást, sok fantáziát és dogmatikai sikereket
kívánok!

Békés Ádám

FELADATOK

1. ESET

Pécsi Ítéltábla Bf.16/2023/9. számú határozata alapján

„A” férjével „B”-vel és közös gyermekükkel, a tizenkilenc éves „C”-vel él együtt. A folyamatos munkahelyi stressz miatt korábban már több alkalommal is hangoztatta családja előtt, hogy öngyilkossággal kapcsolatos gondolatai vannak, 2019 nyarán pedig kísérletet is tett arra, hogy eldobja magától életét. A családjának szorongása, depresszív hangulata ezt követően stagnált, azonban szülei elvesztése után, 2023 nyarán újból felerősödött. 2023 júliusában a kora hajnali órákban „B” arra ébredt, hogy felesége hangosan hörög, habzik a szája és többszöri szólításra sem reagál. Az éjszakai műszakból ekkortájt hazaérő „C”-vel közösen próbálták felkelteni „A”-t, sikertelenül. A nőt egy ideig hideg vizes borogatással kezelték, a délelőtti folyamán végig mellette maradtak. „C” ezidő alatt két alkalommal is megmérte édesanyja vércukorszintjét, amely olyan alacsony volt, hogy annak mérése az eszközzel nem vezetett eredményre. A déli órákban, 12 óra 40 perc körül „B” és „C” észlelte, hogy „A”-nak nincs pulzusa, ekkor megkezdték a nő újraélesztését, amely a többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült. Az apa 15 óra körüli időben telefonon értesítette az esetről a körzeti háziorvost, aki később megállapította,

hogy „A” halála 13 óra 20 perc körüli időben következett be.

Kérdések:

- 1. Milyen elkövetési magatartás azonosítható „A”, „B” és „C” tekintetében?**
- 2. Amennyiben a magatartások alkalmasak bűncselekmény elkövetésére, úgy a történeti tényállás alapján az milyen törvényi tényállásba ütközik?**
- 3. Értékelhető-e a vádlottak magatartása öngyilkosságban közreműködés büntetteként?**
- 4. Fennáll-e okozati összefüggés a halálos eredmény és a vádlottak magatartása között?**
- 5. A sértett és a vádlottak rokoni kapcsolata miatt terhelte-e a vádlottakat bármilyen nemű többletkötelezettség?**

2. ESET

BH 2023.10.234

A terhelt tudomást szerzett arról, hogy felesége és munkahelyi felettese között szerelmi viszony alakult ki, emiatt a házasságuk olyannyira megromlott, hogy pár héttel később megbeszéltek, hogy a nő 2017. május 4-én elköltözött a közös otthonukból. A feleség 2017. május 5-én megjelent volt szeretőjénél és kérdőre vonta őt amiatt,

hogy mit terjeszt a kapcsolatukról a faluban, hiszen kizárólag a kialakult szóbeszéd miatt tudhatta meg férje annak tényét és ezzel végleg tönkretette az ő életét. A volt szerető elzavarta a nőt, aki férjének előadta a történeteket és azt, hogy a férfi milyen megalázó hangnemet ütött meg vele szemben. A férj erre féltékenységtől és haragtól feldúltan közölte feleségével, hogy „*most én következem*”, magához vette, majd vadásztöltényekkel megtöltötte az engedéllyel tartott vadászpuskáját és a szerető házához ment. Feldúlt állapotában családtagjainak sem sikerült őt visszatartaniuk.

A terhelt amint megérkezett az ingatlanhoz az épület irányába egy célzott lövést adott le a sértett felé. Az első lövést követően a sértett menekülő, futó testhelyzetben volt, a terheltnek háttal. A sértett először egy, az udvaron parkoló gépjármű mögött keresett fedezéket, majd a lakóház bejárati ajtaján keresztül a ház irányába menekült. A férfi amint az ingatlan ajtaja mögé lépett a terhelt újabb lövése a bal oldali lapockája mellett, a szívet és a mellkasi főverőeret eltalálta. A szerető utolsó lépéseivel még eljutott az ingatlan nappalijába, de pár percen belül a lövést követően, vérzéses shock bekövetkezte okán elhalálozott. A lövések hallatára a sértett édesapja kifutott a szemközti ingatlanból és a férfinak azt kiáltotta, hogy „*mocskos szemét, lelőttem a fiamat*”. A terhelt ezt követően két alkalommal adott le lövést az ekkor szintén neki háttal lévő, a fia felé futó édesapára, aki a lövés következtében a gyomorfal, a szív jobb pitvarának és kamrájának, valamint

a tüdő alsó lebenyének súlyos sérülése miatt összeesett, életét az azonnali szakszerű orvosi ellátás sem menthette volna meg. A férj a cselekményt követően autóba ült és azonnal elhagyta a helyszínt.

Kérdések:

- 1. Miben rejlik a terhelt cselekményének motívuma? Azonosítható-e és ha igen, akkor milyen körülmények miatt a terhelt tudati oldalán meglévő ölési szándék?**
- 2. Mi befolyásolja a cselekmény minősítését?**
- 3. Miként befolyásolja a cselekmény megítélését az a körülmény, hogy a terhelt a lövését úgy adta le a felesége szeretője irányába, hogy a sértettet ténylegesen nem látta a lövés pillanatában, valamint, hogy a lövés sikerességéről később sem győződött meg?**

3. ESET

BH 2023.12.290

„A” és „B” férj és feleségként több mint 15 éve élnek házasságban 6 gyermekükkel és 2 unokájukkal. Családi életüket mindig is rendkívüli szegénységben egy hét lakrészes lakásban élték, ahova nincs bevezetve víz, így a mindennapokban a családtagok csak a kerti vécét tudják használni. A 2023 tavaszán elmaradt menstruációja miatt

észlelte, hogy várandós, azonban erről sem orvosát, sem családtagjait nem tájékoztatta. Utóbbiaknak hónapok elteltével gyanússá vált A növekvő hasa, azonban a nő letagadta a terhességét és azt mondta, hogy állapotát daganatos betegsége okozza.

2023 decemberében a nő a reggeli órákban rosszul lett, lánya és férje segítségét kérte, hogy a kerti vécéhez tudjon menni. „B” visszament a házba, azonban „C” nevű lánya a kerti bódétól nem messze leült, hogy megvárja édesanyját. A még ezen a napon az udvari illemhely padlóján guggolva életet adott egy egészséges fiúgyermeknek. Az anya a köldökzsinór elszakítását követően nem gondoskodott a gyermek ellátásáról, az újszülött száj és orrüregét nem takarította ki, a testét nem takarta be, így a gyermek ellátatlanság miatt nem sokkal később elhalálozott.

Mivel „A”-t a szülést követően pár órával később erős vérzése okán kórházba szállították, az őt kezelő orvos számára felmerült a vérzés okaként egy esetleges eltitkolt szülés megtörténte. A rendőrség a kórház értesítését követően a kerti illemhelyiségben találta meg az újszülöttet, akinek az életét az időben nyújtott és szakszerű orvosi ellátás megmentette volna.

Kérdések:

- 1. Megállapítható-e „A” büntetőjogi felelőssége a fenti tényállás alapján? Ha igen, úgy milyen bűncselekmény(ek)ben?**

2. **Kihatással lehet-e a magatartás társadalomra veszélyességére/ a cselekmény megítélésére az anya szülés közben és után fennálló zaklatott, felfokozott lelki állapota, a szüléssel és a terhességgel járó pszichés és fizikai megterhelés ténye?**
3. **Felmerülhet-e Ön szerint „B” és „C” büntetőjogi felelőssége is?**

4. ESET

Kúria Bfv.925/2019/6. számú precedensképes határozata

„A” és „B” az egyetemi évek alatt ismerkedtek meg egymással, majd 2015-től élettársakként, 2019-től házastársakként éltek a 2020-ban született „C” és a 2022-ben született „D” nevű lányukkal. A terheltek már „C” születésekor is megtagadták a védőnői családlátogatás és a terhesgondozás lehetőségét, ugyanis arról úgy gondolták, hogy szükségtelen és kizárólag a családi életük felesleges zaklatásával jár. A védőnő a fenti tényről tájékoztatta a választott gyermekorvost, a járási hivatalt és a családsegítő szolgálatot is, utóbbi személyesen is felkereste a családot, de „B” ekkor is jelezte, nem hajlandóak együttműködni a szolgálattal. 2022. június 27. napján „D” 3250 gramm súllyal jött a világra, azonban hét hónapos korára már súlyos fokú fehérje-energiahiányos alultápláltságot állapítottak meg nála. Testsúlya ekkor az 5700 grammot sem érte el, holott egy átlagos születési súlyú gyermek egészséges testtömege 8200 és 8500 gramm közötti. A

terheltek az első kötelező védőoltás beadását követően már a gyermekorvosi vizsgálatra sem vitték el, a további védőoltásokat nem adták be neki, a gyermek súlyát már csak telefonon diktálták le. Az utolsó hívás alkalmával a gyermek súlya közlésük szerint 11 hónaposan mindösszesen 7080 gramm volt. „A” és „B” megszegve szülői kötelességük körébe tartozó gyermek tartására, gondozására vonatkozó törvényi kötelezettségüket nem táplálták megfelelően lányukat, neki az alultápláltság kezelésére felírt tápszer kiegészítő készítményeket, vényre felírt gyógyszereket nem adták be, így a folyamatos súlycsökkenés okán a gyermek 1 év 6 hónapos korában, az átlagosat lényegesen meghaladó szenvedések között az életkorának megfelelő mértékű táplálás több hónapon keresztül történő hiánya miatt előállt súlyos mérvű kiszáradás és alultápláltság kapcsán kialakult heveny keringési, légzési elégtelenségben meghalt. A gyermek a halála napján 3410 gramm súlyú volt.

Kérdések:

- 1. Ki vagy kik a bűncselekmény elkövetői?**
- 2. Befolyásolja-e „B” felelősségét, ha az apát „A” mindvégig abban a tudatban tartotta, hogy a gyermeket rendszeresen eteti, ezt előtte is számtalan alkalommal megtette, valamint, hogy folyamatos kapcsolatot tart a háziorvossal?**

Megállapítható-e „B” esetében a tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok fennállása?

- 3. A bűnösség mely formája azonosítható a terheltek vonatkozásában?**
- 4. Milyen bűncselekmény valósult meg? Mi a konkrét elkövetési magatartás?**

5. ESET

BH 2019.1.3.

Időskorú „A” szívességből befogadta régi ismerősét, a 43 éves „B”-t, aki a válását követően nem tudott volna hova költözni. A korábbi ismeretség okán „B” tudta, hogy „A” a saját neméhez vonzódik és rendszeresen fogyaszt alkoholt, ugyanakkor ezek a körülmények közömbösek voltak számára. Pár hónap együttélés követően a sértett azonban ittas állapotban több alkalommal is szexuális célzattal közeledett „B”-hez, aki ezt minden esetben kategorikusan elutasította. Az idős férfi minden esetben megértette „B” elutasítását, ugyanakkor felrótta neki, hogy hálátlanul viselkedik vele annak ellenére, hogy befogadta az otthonába.

Egy szombati napon a két férfi a reggeli órától kezdve közösen, nagy mennyiségű alkoholt fogyasztott el. Az esti órákban, közepes fokú ittas állapotban „A” ismételten ajánlatot tett „B” számára, de ekkor már átölelte a férfit és megpróbálta őt felemelni. A fizikai közeledésre „B” indulatos lett és a bal könyökével erőteljes ütést mért „A”

oldalára. Az idős férfi dühös lett „B” válaszára és a nemi szervét hátulról megfogta. Ekkor „B” nagy erővel, ököllel, folyamatosan ütlegelni kezdte az idős férfit, a lakás számos pontján több alkalommal el is esett. „B” az ismételten földre zuhant „A”-t kitaróan ütlegelte annak ellenére, hogy a sértett az ütések miatt elszenvedett bordatörések okozta fájdalom miatt már nem volt képes érdemi védekezésre sem. „A” a földön fekvve, mozdulatlanul feküdt, mikor „B” a lakás konyhájában elszívott egy cigarettát, majd 1,5 órára elhagyta az ingatlant. Ha „B” ekkor kihívja a mentőket, úgy „A” életét a szakszerű orvosi ellátás megmenthette volna.

„B” visszaérkezéskor észlelte, hogy a sértett már nem él, ezért értesítette a rendőröket, akiknek nem a történetről számolt be. Az eljárás során előadta, hogy amikor hazaért már eszméletlenül találta az idős urat, illetve, hogy a távozásakor három, számára ismeretlen személlyel hagyta a lakásán őt.

Kérdések:

- 1. „B” esetében megállapítható-e az erős felindulásban elkövetett emberölés tényállási elemeként számontartott méltányolható ok? Milyen okok sorolhatóak a méltányolható okok körébe?**
- 2. Miért zárható ki a jogos védelmi helyzetben történő cselekvés „B” tekintetében?**

3. Amennyiben az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapítását nem tartja helytállónak, úgy miként minősíteni a tényállás szerinti magatartást?
4. Foglaljon állást a cselekmény egyenes vagy eshetőleges szándékkal való elkövetéséről?

6. ESET

Kúria Bfv.414/2015/7. számú precedensképes határozata

„A”, miután korábbi felesége elhagyta ismerkedett meg „B”-vel, akivel 2000-ben kötöttek házasságot. Kapcsolatuk a hétköznapi életben évekig harmonikus volt, azonban alkoholfogyasztás során mindketten kiszámíthatatlanná, kölcsönösen agresszívokká váltak, de tetteiket sosem fajultak közöttük az események.

Egy éjszaka, 21 és 23 óra körüli időben „B” enyhe fokú alkoholos állapotban az „A” által használt szobába és egy 13,5 cm pengé hosszúságú konyhakéssel csapkodó mozdulatokat végezve, megtámadta „A”-t. „A”, aki szintén ittas állapotban volt védekezni kezdett, azonban ennek során végtagjain több helyen, mellkasán és hasán is vágási sérüléseket szenvedett. Miután „A”-nak sikerült felállnia, „B” támadásának elhárítása érdekében dulakodni kezdett a nővel, majd egy alkalommal közepes erővel úgy megütötte a nő fejét, hogy az megszedült, elesett és a szobában található radiátorba bevverte a fejét. „B” már nem tudott felállni, és a férje ágyához dőlt, amikor „A”

kicsavarta a kezében lévő kést és 5 alkalommal, kis és közepes erővel a nyakában 7-9 cm mélységű szúrt sebeket ejtett. A korábbi sérülésektől szintén erősen vérző férj a bántalmazással felhagyva kísértelt a kerthelyiségbe és a lépcsőn ülve órákon át cigarettázott, mialatt a felesége a fejét ért tompa erőbehatásra kialakult traumás agyvizenyő, koponyaúri nyomásfokozódás, valamint a nyakán lévő sérülésekből eredő vérveszteség okán meghalt.

Kérdések:

1. **Egyetért-e a Kúria alább kiemelt indokolásával?** *„A jogos védelmi helyzet megszűnése után, de a közvetlen hozzátartozó sérelmére elkövetett jogtalan támadás miatti menthető felháborodás hatása alatt megvalósított ölési cselekmény erős felindulásban elkövettként minősül.”*
2. **Megítélése szerint a védekezés melyik iránya lehet a fenti ügyben hatásosabb: a férj jogos védelmi helyzetre történő hivatkozás vagy az emberölés privilegizált esetére, az erős felindulásban történő elkövetésre való érvelés?**
3. **Tarthatott „B” a felesége újabb támadásától?**

7. ESET

BH 2018.10.267.

„A” és „B” 2019 tavaszán ismerkedtek meg egymással, majd körülbelül egy év elteltével a pár egy közösen bérelt lakásba költözött. A 2020 tavaszán kitört világjárvány okán mindkettőjük munkahelye kénytelen volt ideiglenesen bezárni, így „A” és „B” 2-3 hónap alatt felérték saját megtakarításaikat. „B”-t szülei mindvégig támogatták anyagilag ezekben a nehéz hónapokban, azonban „A” és „B” úgy döntöttek, hogy bűncselekmény elkövetése útján fognak megfelelő, a korábbi életszínvonaluk fenntartásához elegendő vagyonhoz jutni. „A” úgy emlékezett, hogy édesapja lakóhelyén, annak alsó szomszédjaként él a 87 éves, férje halála óta már vagy 10 éve egyedül élő „C”, akihez ismeretlen személyek korábban többször is betörték már. „A” úgy gondolta, hogy a néniel szemben elkövetett korábbi lopások alapján a lakásban több értékes vagyontárgy is található. Mivel „A” egész gyermekkorát a lakótelepi lakásban töltötte, jól ismerte „C”-t, így tudta, hogy ha arra hivatkozik, hogy édesapja valószínűleg beázást okozott a mosógép szakszerűtlen bütykölése során, akkor „C” lakásába bejutva el tudja terelni a hölgy figyelmét, amíg párja, „B” eltulajdonít pár értéktárgyat. „A” és „B” közösen megállapodott tehát az elkövetés részleteiben.

Az elkövetés napján minden a tervek szerint haladt, „A” és „B” bejutottak a lakásba, azonban „C” egy pillanatig sem hagyta őket egyedül, a pár egyik tagja sem került olyan helyzetbe, hogy bármit magához vehessen. „A” attól tartva, hogy üres kézzel távoznak, hirtelen ötlettől

vezérelve, egy alkalommal közepes-nagy erővel „C” tarkójára ütött, aki azonnal a földre esett, de eszméletét nem veszítette el. „B” „A” kérésére azonnal elővett a táskájából egy zsineget, amit „A” „C” nyaka köré csavart, a köteleket erősen szorítva változó intenzitással, 10-15 percen keresztül fojtogatta az idős hölgyet, aki a cselekmény következtében még a helyszínen életét veszítette.

„A” elengedve a köteleket rögtön az értékek felkutatásába kezdett, a lakásban több aranyékszert, értékes vázákat is talált, valamint „C” pénztárcáját is, abban 3500 forint készpénzzel. „A” és „B” még aznap sikeresen értékesítette a lakásból elhozott tárgyakat, amiért összesen körülbelül 65.000 forintot kaptak.

Kérdések:

- 1. Minősítse büntetőjogi szempontból külön „A” és külön „B” esetében az egyes elkövetési magatartásokat, állapítsa meg, hogy milyen elkövetői minőségben valósította meg „A” és „B” az egyes tényállásokat!**
- 2. Mire terjedt ki eredetileg „A” és „B” szándéka? Hogyan értékelné „B” büntetőjogi felelőségének szempontjából azt a körülményt, hogy az elkövetés során „A” hirtelen szándékot váltott?**
- 3. Hogyan határozható el a tettesként és a részesként történő elkövetés közötti különbség?**

8. ESET

ÍH 2016.47.

„A” rendkívül rossz kapcsolatot ápolt felesége („B”) szüleivel, amelynek eredményeként ellenük egy alkalommal emberölés büntetének elkövetését is megkísérelte, mivel „B” meg volt győződve arról, hogy fiuk haláláért az anyósa és az apósa felelős. „A” és „B” azonban még a nyomozás megindításakor elváltak. Időközben „B” emberölés kísérlete miatt végrehajtandó szabadságvesztését töltötte, majd szabadulást követően a volt felesége lakóhelyének szomszédságába költözött, hogy visszahódítsa a volt párját. Ugyan „A”, már volt férjének jogerős elítélését megelőzően új életet kezdett, azonban 2017 nyarától kezdődően több alkalommal is szexuális kapcsolatot létesített volt férjével. „B” nem tudta feldolgozni, hogy „A” a szerelmi légyotton túl nem kívánja már vele komolyabbra fordítani kapcsolatát, így megfogadta, ha „A” nem lehet az övé, akkor másé se legyen.

Egy éjszaka „B” megjelent feleségének lakásán és megkérte őt, hogy utoljára még menjenek ki együtt a közös fiúk, „C” sírjához. A nő először elutasította, azonban „B” megfenyegette, ha „A” nem tart vele, úgy „A” édesanyján fog bosszút állni. Menet közben a férfi megváltoztatta a tervét és volt feleségét a lakásához vitte, ahol közölte vele, hogy: *„Köteles vagy engedelmeskedni nekem, hiszen*

elterveztem a közös jövőnket. Ezt az éjszakát együtt töltjük, aztán minkettőnknek meg kell halnia, hogy egy következő életben egymáséi lehessünk.”

Az éjszaka során a vádlott és a sértett italozni kezdett. „B” elővett 2 dl gyomírtószert, amely méreg a halálos mennyiséghez szükséges méreganyagnak csupán az 1/7-ed részét tartalmazta. „B”, miután megitta a gyomírtóból kiporciózott adagját, felszólította feleségét, hogy igya meg a neki töltött folyadékot.

A hajnali órákban a mérgező szer által kiváltott rosszullét enyhülését követően „B” felszólította volt feleségét, hogy akassza fel magát, mert nem bírja elviselni, hogy köztük végleg vége mindennek. „A” ekkor már zokogva könyörgött volt párjának, hogy elmehessen, aki kora reggel hagyta, hogy volt felesége elhagyja az ingatlant. A nyelési nehézséggel, erős szédüléssel és a torkában érzett maró fájdalommal a közeli kórházhoz ment, ahol őt azonnal ellátták. Ahhoz, hogy „A” életveszélyes állapotba kerüljön vagy adott esetben halálos mérgezés alakuljon ki nála, a gyomirtó szerből az általa megivott mennyiség tízszeresét, körülbelül 1,5 liternyi kellett volna elfogyasztania.

Kérdések:

- 1. Miként határolható el egymástól az emberölés büntette az öngyilkosságban közreműködés**

büntettétől? Melyik törvényi tényállásnak felel meg „B” magatartása?

- 2. „A” tanúvallomásaiban akként nyilatkozott, hogy korábban sosem akart öngyilkos lenni és egyáltalán nem akart meghalni azon az estén. Ennek ellenére az eljárás során elmeorvos-szakértő állapította meg, hogy „A” az elkövetés éjszakáján nem szenvedett olyan kóros elmeállapotban, ami korlátozta volna abban, hogy magatartásának lehetséges következményeit felismerje vagy hogy ezen felismeréssel ellenkezően cselekedjen. Milyen szempontból bírhat jelentőséggel annak tisztázása, hogy „B” magatartása váltotta-e ki az öngyilkossági szándékot „A”-ban vagy hogy a cselekménybe pusztán behajszolta-e őt?**
- 3. Halmazatként megállapítható-e az alapbűncselekmény mellett a kényszerítés vagy a személyi szabadság megsértésének büntette?**

9. ESET

ÍH 2019.81., a Szegedi Ítéltábla Bf.231/2018/22. számú határozata

A 79 éves „B”, felesége („A”) 2016-ban bekövetkezett agyvérzése és jobb oldali végtagjainak lebénulása miatt, „B” olyannyira kilátástalannak érezte az életüket, hogy úgy határozott, hogy a felesége és a saját életének is véget vet.

2020. december 20. napján a kora hajnali órákban „B” a padláson tárolt kötelekkel párját az ágyhoz kötözte, majd a délutáni órákban abból a célból, hogy a családi házat felrobbantsa, elsőként megnyitotta a tűzhely gázcsapjait és egy propán-bután töltetű gázpalackot, amelyből a kiáramló gázt egy öngyújtóval meggyújtotta. Ezt követően felszaladt a padlásra, ahol az ott tárolt bútorokat és egyéb használati tárgyakat is lelocsolta gázolajjal. Mivel a padlástérben lévő könyvek nem gyulladtak meg, a gázpalack lángja pedig elaludt „B” robbantási terve sikertelenül végződött.

„B” másnap, az előző napi terv kudarcát követően a fürdőszobából magához vett egy borotvapengét és először a kikötött sértett jobb csuklóját, majd saját magát is kisebb erővel, 3 alkalommal megvágta. Mivel „A” korábban megbeszélte a szemközti házban élő szomszédjukkal, hogy az meglátogatja őt, a szomszéd december 21-én a házaspárhoz érkezett. A szomszéd észlelve „A” állapotát mentőt hívott és a nő állapotát a kórházban stabilizálták.

Kérdések:

- 1. Jelentőséggel bír „B” magatartásának megítélése szempontjából az a körülmény, hogy „A” a bal kezével tiltakozhatott volna „B” magatartása ellen, de azt nem tette? Vezethet-e ez a sértetti beleegyezés megállapításához?**

2. Amennyiben „A” korábbi bénulása és életminőségének nagymértékű csökkenése miatt már maga is elhatározta az öngyilkosság végrehajtását, úgy miként ítélt meg „B” magatartása? Hogyan határolhatók el az öngyilkosságba történő közreműködés és az emberölés tényállásai?
3. A sértett életkorára és állapotára figyelemmel az emberölés mely minősített esetei állapíthatóak meg? Felmerülhet más minősítő körülmény fennállása is?

10. ESET

Fővárosi Ítéltábla Bhar.147/2023/6.

A vádlott és férje egy társasház földszintjén lakott két közepes méretű amerikai staffordshire terrier kutyával. A kutyák agresszivitása és korábbi támadásaik okán az emeleten lakó bérlők kérésére az alábbi szabályokat vezették be a társasház házirendjébe: a kutyákat reggel és este egy adott időszávon belül engedhette ki a vádlott a kertbe, ezen túl a lakók kölcsönösen értesítették egymást, ha napközben át kívántak volna haladni a közös használatú kertrészen. A szabályokat később azzal is kiegészítették, hogy amikor a vádlott a kutyákkal a kertben játszott, egy vastag, piros szalagot kötött a bérlők kilincsére, akik ebből is tudták, hogy a kutyák szabadon vannak a kertben.

A vádlott az éjszakai műszakból hazaérkezve 01:30 és 02:00 óra közötti időben abban a meggyőződésben, hogy a bérlők mindegyike nyugovóra tért, előzetes jelzés és a szalagok kihelyezése nélkül kiengedte az állatokat. Ugyanekkor az első emeleten lakó fiatal pár, szintén előzetes bejelentés nélkül hagyta el az ingatlant, hiszen a barátaikhoz siettek egy szórakozóhelyre. A sértett és párja nem gondolta, hogy a kutyák kint lennének a kertben és a nyomozás során kiderült, hogy nem is tettek meg semmit annak érdekében, hogy erről meggyőződjenek. A sértettet, amikor kilépett az ajtón a kutyák minden kiváltó ok nélkül megtámadták, testszerte több helyen megharapták, mindkét kezén súlyosabb, 8 napon túl gyógyuló sérüléseket okozva. A sértett bal karján több műtétet is végre kellett hajtani, a könyökében bekövetkezett idegsérülések okán nála maradandó fogyatékoság alakult ki.

A vádlott a támadást észlelve annak érdekében, hogy a kutyákat lerángassa szomszédjáról a helyszínre sietett, de csak 15-20 másodperc eltelte után tudta őket visszafogni. Az eljárás során mindkét ebet veszélyessé nyilvánították, majd elszállították a vádlott lakhelyéről.

Kérdések:

- 1. Ki vonható büntetőjogi felelősségre a fenti tényállás alapján? Milyen jelentősége lehet a felelősség megállapításának szempontjából, hogy a vádlott és a sértett sem tartotta be az általuk előírt szabályokat?**
- 2. Általánosságban terheli-e felelősség az állattartót az állat által okozott károk miatt? Kiterjed-e a felelősség a büntetőjogi felelősség viselésére is?**
- 3. A konkrét tényállás szerint mi a vádlott bűnösségének formája a bekövetkezett eredményre figyelemmel?**
- 4. Ha a sértett párja az ingatlanban biztonsági okokból tartott légfegyverével két lövést adott volna le az állatokra, hogyan minősítené a magatartását? Megállapítható-e a felelőssége állatkínzás bűncselekménye miatt?**

11. ESET

BH 2024.1.5.

„A” és „B” házassága „A” hűtlensége miatt 2023 szeptemberére megromlott, ezt követően „B” munkatársával, „C”-vel, a későbbi sértettel kezdett élettársi kapcsolatot.

2024. március 9-én, szombat délelőtt 10 óra környékén „C” éppen „B”-től indult el a hétvégi bevásárlás lebonyolítására a közeli piacra, amikor „A” átsétált előtte

a gyalogosátkelőn. A két férfi egyből kiszúrta és felismerte egymást, „A” miután a kezével intett a férfinak, hogy beszélni akar vele, de az nem állt meg, azonnal beszállt a párhuzamos utcában parkoló gépjárművébe és a sértett után hajtott. „C” látta, hogy „A” követi őt, ezért egy megállásra alkalmas helyre leparkolt.

Mikor „C” lehúzta a gépjárművének vezető oldali ablakát, „A” megkérte, hogy a gépkosiban beszéljék meg a kialakult helyzetet. Miután az autóba beszállt, hangosan szidalmazni kezdte a sértettet, majd legalább egy alkalommal közepes erővel, ököllel a sértett homloka és szemtájéka közötti részre ütött, mielőtt az még kiszállhatott volna a gépjárműből. Az ütés a sértettnek ténylegesen 5 napi gyógytartamú, elsősorban zúzódással járó sérülést okozott.

Kérdések:

- 1. A fenti tényállás alapján mi minősül az elkövetés pontos helyének?**
- 2. Alkalmas lehet-e a vádlott magatartása a garázdaság vétségének tényállási elemeinek, az erőszakos és kihívóan közösségellenes magatartás megállapítására?**
- 3. Milyen halmazatban áll a könnyű testi sértés a garázdaság vétségével? Miként változna a halmazat**

típusa, ha „A” 2 barátjával együtt közösen követi el a cselekményt?

12. ESET

BH 2020.9.257 a Bfv.III.629/2019/5. számú határozat alapján

„B” a vele szemben jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetését töltötte egy büntetés-végrehajtási intézetben. A fogvatartottak többsége lenézte „B”-t, egyetlen társaságba sem tudott beilleszkedni, sok ellenséget szerzett magának, így rövid időn belül az intézeti közösség hierarchiájának alsó szintjén találta magát. Az intézetben szintén fogvatartott „C” volt az, akinek a legtöbb konfliktusa volt „B”-vel, ehhez nagymértékben hozzájárult „C” személyiségzavara, az alapvetően alacsony frusztrációtűrésű, érzéketlen, öntörvényű és agresszív személyisége is.

2023. augusztus 7-én a reggeli órákban „C” átment „B” zárkájába, ott az emeletes ágy tetején fekvő „B”-t minden előzmény nélkül ököllel ütni kezdte, több alkalommal eltalálta őt a szeme alatti lágyszöveteken, mindeközben próbálta lerántani „B”-t az ágyról. A cselekménynek „B” cellatársának érkezése vetett véget, „C”-vel szemben az eset okán fegyelmi fenytét alkalmaztak.

2023. szeptember 1-én a hajnali órákban a fogvatartottak az intézet udvarán sorakoztak várva arra, hogy elinduljanak az aznapi munkavégzés helyszínére. „C”

azért, hogy megtorolja a vele szemben kiszabott fegyelmi büntetést, az intézet udvarán megragadta „B” nyakát, ököllel az orra mellett megütötte „B” arcát, a földön fekvő „B”-t több alkalommal bordán és hason rúgta. A további bántalmazástól a helyszínen lévő fogvatartottak akadályozták meg „C”-t, de vele szemben ismételten fegyelmi fenytést alkalmaztak.

2023. szeptember 20.-án az intézet közösségi helyiségében találkozott ismételten „B” és „C”. „C” azzal a kiáltással vetette rá magát „B”-re, hogy: *„Ameddig nem vonod vissza velem szemben a feljelentésedet, akárhányszor meglátlak téged, addig foglak ütni, ameddig lélegzel!”* Ezen alkalommal „C” újra ököllel ütötte „B”-t, akinek jobb szemét folyamatosan, nagy erővel nyomta.

„B” mindhárom eset során 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett, ugyanakkor az elkövetés intenzitására, a támadott testtájékra figyelemmel valamennyi cselekmény alkalmas volt a súlyosabb sérülés okozására is.

Kérdések:

- 1. Értékelje a „C” által kifejtett cselekménysorozatot! Legyen figyelemmel az elkövetések időpontjaira is!**
- 2. Helytálló lehet-e az a vádlotti védekezés, hogy a bántalmazástól minden esetben elállt, az okozottaknál egyetlen egy alkalommal sem akart volna súlyosabb sérülést előidézni „B”-nél és ezt az**

erre irányuló szándékát az eljárás során sem sikerült bizonyítékokkal alátámasztani?

- 3. A tényállás alapján milyen körülményekből következtethetünk arra, hogy „B” súlyos testi sértést megvalósító magatartást kívánt kifejezni? Fennállhat-e „B” gondatlansága a súlyos testi sértés vonatkozásában?**

13. ESET

BH 2023.12.29I.

„A” és „B” hajléktalanként éltek a főváros egyik legforgalmasabb parkjának közelében. Egy napon a délutáni órákban ittas állapotban összevesztek azon, hogy a náluk lévő és addig közösen elfogyasztott üveg bor utolsó kortyait ki ihassa meg. A két férfi kölcsönösen bántalmazta egymást, a dulakodás közben „B” több alkalommal elesett és a fejét is bevverte a betonba. „A”, amikor észlelte, hogy hajléktalan társa már percek óta a földön fekvé védekezik és objektíve nem képes arra, hogy elhárítsa a támadást még 5-6 alkalommal kis és közepes erővel megütötte „B” fejét, valamint annak mellkasát, felhörpintette az utolsó korty bort és távozott a helyszínről. A történetet több járókelő is figyelemmel kísérte, azonban nem mertek beavatkozni a két férfi vitájába. Amikor „A” elhagyta a helyszínt pár járókelő „B” segítségére sietett és egy fiatal hölgy telefonon értesítette a mentőket. A mentők kiérkezésekor „B” már elveszítette

az eszméletét, őt azonnal kórházba szállították, hiszen életjelei kritikusak voltak. A kórházba vezető úton „B” állapota összeomlott, újraélesztését hiába kezdték meg a mentőszolgálat munkatársai, az sikertelen volt. „B”-nek nem voltak olyan súlyos sérülései, amelyek közvetlenül oksági összefüggésben okozhatták volna a halálát. Az eljárás során kiderült, hogy „B” örökklődő, jobbkamrai szívizombetegségben, szívizom túltengésben, enyhe idült hörghurutban, vesegyulladásban, nagyfokú, zsíros májelfajulásban szenvedett, halálának közvetlen okaként a heveny szívelégtelenség miatt bekövetkezett vérellátási zavar és szívritmuszavar vezetett. „B” betegségei szereppel bírtak halálának bekövetkezésében, a halálhoz vezető okfolyamatot a bántalmazás miatti stressz és sokkhelyzet indította el. „A” „B” betegségeiről, állapotáról semmilyen tudomással nem bírt.

Kérdések:

- 1. Okozhatja-e az ittas állapot a fenti esetben az elkövető büntethetőségének hiányát?**
- 2. Befolyásolhatta-e „B”-t az enyhe fokú ittassága annak felismerésében, hogy az „A”-nak okozott sérülések a férfi halálához vezetnek?**
- 3. Minősítse külön-külön „A” és „B” magatartásait! Amennyiben „B” életben marad, úgy miként változik a cselekmények minősítése, miért lehetett volna felelősségrevonni „B”-t?**

- 4. Helytálló lehet-e az az okfejtés, miszerint „A” magatartása vezetett a halálhoz vezető okfolyamat megindulásához, így az okozati összefüggés fennáll az elkövetési magatartás és a bekövetkezett eredmény között?**

14. ESET

BH 2023.3.56.

„A” a kiskunhalasi háziorvosi rendelés hétvégi ügyeletében látta el az ügyeletes orvosi teendőket, amikor a 24 órás ügyelet 13. órájában az alábbi telefonhívás érkezett. A rendelőt „B” azzal kereste fel, hogy szívinfarktusra utaló panaszok jelentkeztek nála és aggódik, hiszen másfél évvel ezelőtt már volt egy szívizom infarktusa. „B” a hozzá kikerkező „A”-t erről a múltbéli eseményről és jelentkező tüneteiről lakásán is személyesen tájékoztatta. Megfelelve a szakmai előírásoknak „A” rögtön megmérte „B” vérnyomását, vér oxigénszintjét és EKG értékeit, amelyekből szívinfarktus gyanújára okot adó diagnózist nem tudott felállítani, azonban jelezte „B” felé, hogy a túlzottan stresszes életvitele miatt valószínűleg refluxbetegség alakult ki nála, erre pedig felírta a megfelelő gyógyszereket. „B” állapota 6 óra elteltével sem javult, ekkor már felesége hívta ki lakásukra az orvosi ügyeletet. „A” a hívást követően több mint 3 óra elteltével érkezett ki „B” lakásához, holott a rendelő és a lakás közötti út gyalog 10 perc alatt kényelmesen

megtehető volt és ezen túl „A” – fenntartva a korábbi téves diagnózisát -, már meg sem vizsgálta újra „B” állapotát. „B”-t másnap nagykorú gyermekei szállították el a legközelebbi kórházba, ahonnan a főváros kardiológiai központjába „B”-t már mentőhelikopter szállította. A „B”-t ellátó kardiológus szakorvos 25 órás ellátatlan szívinfarktust és részleges szívizomelhalást állapított meg, utóbbi kialakulásának esélye vagy konkrét mértéke a szakszerű és 12 órán belüli megfelelő orvosi ellátás következtében ténylegesen csökkenthető vagy akár elkerülhető is lett volna.

Kérdések:

- 1. Milyen okozati összefüggésben áll „A” magatartása a cselekménye eredményével, a maradandó fogyatékoságnak minősülő egészségügyi állapotromlással?**
- 2. A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésnél miben ragadható meg a bűncselekmény materiális jellege? Jelen tényállásban miként érhető tetten a bűncselekmény eredménye?**
- 3. Jelölje meg „B” gondatlanságának pontos típusát!**

15. ESET

BH 2021.6.157.

A közel 40 éves „A” már gimnazista kora óta rossz viszonyt ápolt a szüleivel, akik gyermekként sokszor megütötték őt, több munkahelyéről is elintézték, hogy elbocsátsák, majd később azt terjesztették a faluban, hogy „A” bisztrójában romlott húsból készülnek a hamburgerek. Az üzletrontás miatt „A” úgy döntött, hogy meg kell védenie vállalkozását és megélhetését, ezért magához vette maroklófegyverét, az ahhoz tartozó töltényekkel és azért, hogy végleg tisztázza a konfliktust a szülői házhoz ment. A veszekedés végére „B”, „A” édesapja azzal próbált pontot tenni, hogy egy alkalommal tenyérrel pofonvágtatta „A”-t. „A” felnőtt létére végtelenül megalázzónak tartotta a helyzetet és azonnal elővette a nála lévő fegyvert. Ezt észlelve „B” rögvést kiszaladt a szóbából, és hallotta, hogy „A” azt kiáltja felé: *„Hiába futsz, úgyis megtalállak és lelőlek”*. „A” a kertben utolérve „B”-t 4-5 méteres távolságból először mellkason, majd egy alkalommal közvetlen közlőrl tarkón lőtte apját. „A” édesanyja „C”, a konyha padlóján ülve zokogott, amikor „A” belépett a házba és őt is egy alkalommal először homlokon, majd hátán lőtte.

A szomszédok bejelentésére klerkező 5 rendőr próbált bejutni a házba, de „A” többször részben célzottan a rendőrök felé, részben csak az irányukba, elijesztés céljából lövéseket adott le. Mivel a klerkező rendőrök a ház előtti kerten át a folyamatos lövések miatt nem tudtak behatolni a házba, ugyanakkor a fedezékükből sem tudtak elmozdulni, mintegy 35 percen keresztül tartózkodtak

közvetlenül a tűzvonalban. Az 5 rendőr közül 2-t a végtagjain találat ért, azonban mindkét lövedék csak felületi sérüléseket okozott. „A” összesen 45 lövést adott le a rendőrök felé, akik kizárólag azért nem szenvedtek súlyosabb sérüléseket, hiszen szakmai felkészültségüknek köszönhetően megfelelően jártak el. A Terrorelhárítási Központ kiérkező műveleti egységének és a helyszínen tartózkodó túsztárgyaló munkájának köszönhetően sikerült „A”-t meggyőzni arról, hogy adja fel magát, majd a férfit sikeresen lefegyverezték.

Kérdések:

- 1. Milyen bűncselekményt valósított meg „A” rendőrök irányába kifejtett magatartása?**
- 2. „A” engedéllyel tartotta az általa használt lőfegyvert. Alkalmas-e a cselekménye a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélytetés büntetnének megállapítására?**
- 3. Mire kell, hogy kiterjedjen az elkövető bűnössége, mit kell átfognia a tudati oldalon a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés és a szándékos emberölés esetén?**

16. ESET

BH 2016.230.

„A” egyéni vállalkozó, „B” alvállalkozójaként vett részt a visegrádi Platán Hotel felújításában, ahova saját munkavállalói is elkísérték őt. A két munkavállaló alapvető feladatát képezte a hőszigetelés ellenőrzése a különböző emeletek között. A legfelső emelet gépészeti szervizhelyiségének padozatán a szállodaigazgató kérésére korábban egy másik alvállalkozó kialakított egy 1,5 x 1,5 méteres áttörést, amelyet a szerelősínt műszaki rajzán külön nem tüntettek fel, de amelyet a kialakítást követően lefedtek és biztonságosan elhatároltak. Meg nem határozható időpontban ismeretlen személyek az elkerítéshez használt tárgyakat eltulajdonították és a kialakított áttörést egy biztonsági szempontokból nem megfelelő gipszkarton elemmel fedték el. Az áttörésről egyébként tudomással bíró „A” a baleset bekövetkezése előtt nem ellenőrizte külön és nem is ellenőriztette le mással a munkavégzés helyszínét és a leesés elleni védelem biztosítottságát, az áttörés tényéről nem tájékoztatta munkavállalóit. Amikor „C” munkavállaló munkavégzés közben rálépett a fedést biztosító gipszkartonlemezre, a testsúlyát megtartani nem képes elem azonnal beszakadt alatta és „C” mintegy 4 métert zuhant az alatta elterülő gépház padlójára. „C” több ágyéki csigolyája is eltörött, nála 8 napon túl gyógyuló, közvetett életveszélyt okozó sérülések alakultak ki, amelynek tényleges gyógytartama ugyan nem érte el a 8 hetet, de amelyek következtében maradandó fogyatékoság alakult ki nála.

Kérdések:

- 1. Munkajogi vagy büntetőjogi felelősség terheli-e „A”-t és/vagy „B”-t a baleset bekövetkezése miatt? Amennyiben több olyan személy is azonosítható, akinek felelőssége az adott munkahelyre vonatkozó munkavédelmi szabályok ellenőrzése és betartása/betartatása, úgy megoszlik a büntetőjogi felelősség az azoknak eleget nem tevő vezetők között?**
- 2. Megállapítható-e a munkáltató gondatlanságának hiánya arra hivatkozással, hogy a munkavállaló saját maga idézte elő a balesetet azzal, hogy nem volt kellőképpen körültekintő a munkavégzés közben?**
- 3. Változtat-e „A” mulasztásának megítélésén az a körülmény, hogyha a baleset egy olyan építési területen következik be, amely fölött „A” nem bír kizárólagos felügyeleti jogosultsággal?**

17. ESET

BH 2021.8.219

„B” a tényállás szerinti nap reggelén gyermekkori barátját, „C”-t szállította egy kölcsönként tehergépkocsival Kétpórol Mezőtúrra. „C”-nek azért is volt szüksége „B” segítségére, mert kiskorú gyermekével történő

kapcsolattartás miatt kellett megjelennie előre egyeztetett időpontban „A”-nál, a gyermek édesanyjánál. „A” háza két útszakasz kereszteződésében feküdt, amely útszakaszt a ház mellett kialakított járdától egy körülbelül 2-3 méter széles füves, a ház irányába emelkedő terület határolt el. „B” a fenti útszakasznál szabályosan parkolta le a tehergépkocsit, ameddig „C” bement volt párja és annak új családjának lakóházába. Mivel „A” aktuális férje és „C” korábban is éles szóváltásokba keveredtek, ezen alkalommal is hamar összeszólalkoztak, egymást szidalmazva kiabálni kezdtek. A kiabálás miatt „C” kislánya sírni kezdett és kijelentette, hogy nem akar „C”-vel menni. A közölte „C”-vel, hogy megtiltja számára a gyermek elvitelét, aki erre az ajtót becsapva távozott a házból és azonnal felhívta a rendőrséget. Ugyanígy tett „A” és párja is, így miután a kiérkező rendőrök mindhármukat meghallgatták közölték „C”-vel, hogy nem tudják őt segíteni a gyermek elvitelében.

„B” az eseményeket a tehergépkocsiból nézte végig, és miután „C” is elmondta neki, hogy nem vihetik el a gyermeket, „B” középső ujját felmutatta és leengedve a jármű ablakát trágár szavakkal illette „A”-t. „A” visszamutatta középső ujját „B”-nek, aki emiatt dühében beindította a motort és átvágva a kereszteződésen, lehaladt az úttestről, miközben gépjárművét „A” irányába kormányozta. Amikor „A” ijedtében megpróbált kitérni a felé körülbelül 10-15 km/h sebességgel érkező gépjármű elől, véletlenül megcsúszott és pár másodpercen belül a

tehergépjármű kereke alá került. Ezt a mozzanatot „B” a gépjármű holttere miatt konkrétan nem láthatta, de a hirtelen menetellenállásból, „A” és párja kiáltásából feltételeznie kellett volna azt, „A” párja látva, hogy „B” nem észleli a történeteket, azonnal a gépjármű platójára lépett és kiabálva jelezte „B”-nek, hogy azonnal állítsa le a járművet és egy határozott ütéssel annak érdekében, hogy leállítsa a jármű motorját betörte a jármű szélvédőjének ablakát. „B” azonban nem állt meg, kis sebességgel, de métereken keresztül vonszolta „A”-t a járműve előtt, majd őt kikerülve gyorsítani kezdett és a kereszteződésnél visszatérve a főútra, gyorsítva elhajtott. „B” még a visszapillantó tükrében látta a földön fekvő „A”-t, de állapotáról már nem győződött meg.

„B” pár kilométer megtétele után beérte a korábban intézkedő rendőröket, akiknek azt állította, hogy „A” és párja megtámadta őket, mire ő elhajtott, majd ugyanezt a történetet telefonon keresztül akként adta át a Segélyhívó Központ munkatársának, hogy „A” minden előzmény nélkül az autója felé futott és ő a gépjárművével elsodorta őt. „A” a kórházba szállítását követően az élettelen összeegyeztethetetlen sérülések bekövetkezte okán még a cselekmény éjszakáján elhunyt.

Kérdések:

- 1. Véleménye szerint halált okozó közúti veszélyeztetés büntette vagy gondatlanságból**

elkövetett emberölés vétségének megvalósításában állapítható meg „B” büntetőjogi felelőssége? Térjen ki a válaszadás során „B” bűnösségének vizsgálatára!

- 2. Miként határozható el a segítségnyújtás elmulasztásának vétsége a cserbenhagyás vétségétől? A fenti tényállásban tetten érhető-e valamelyik bűncselekmény megvalósulása, illetve amennyiben igen, úgy azt „A” mely magatartása valósította meg?**
- 3. Változtathat-e a fenti válaszon az a körülmény, illetve a bíróság helyt adhatna-e a védekezés azon irányának, amely szerint „B” azért nem, állt meg a helyszínen és azért nem nyújtotta a tőle elvárható segítséget „A”-nak, mert megijedt „A” párjának erőszakos fellépésétől és jogos védelmi helyzetben mulasztotta el a segítségnyújtási kötelezettséget?**

18. ESET

BH 2018.12.326

„C” a 20. születésnapjára egy vadonatúj BMW M2-es típusú gépjárművet kapott szüleitől ajándékba, amellyel még aznap este szerette volna 4 barátját elvinni egy körre. 2024. április 10-én 23 óra 45 perc körüli időben „C” lakott területen belül megközelítőleg 135-140 km/h sebességgel közlekedett Budapest egyik forgalmas főútján, amikor egy útkanyarulatban elveszítette az uralmat a jármű fölött, ami

felszaladva az útpadkára körülbelül 85-90 km/h-val először egy villanyoszlopnak ütközött, ahonnan a gépjármű először a jobb oldalára borult, majd a tetejére állva egy nagyobb épített virágágyásban állt meg.

Az ütközést követő percekben „C” kiszállt a gépjárműből és ijedtében elszaladt a helyszínről. „F”, aki gépjárművéből végig nézte a balesetet azonnal fékezni kezdett, majd arról kérdezte „C”-t, hogy értesítette-e már a mentőket, amire „C” nemleges választ adott. „F” ekkor értesítette a mentőszolgálatot, akiknek a kiérkezését már csak egyedül várta meg.

A helyszínre a rendőrség munkatársai is kivonultak, akik kiérkezésükkor szemtanúi voltak annak, hogy „A” vérző fejjel a járműtől 2-3 méterrel odébb fekszik a földön, „B” és „D” éppen a gépjárműből másznak ki, illetve, hogy „E”-t a helyszínen tartózkodó járókelők próbálják meg kihúzni az autóból. A fiatalok mindegyike 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedtek, annak ellenére, hogy a biztonsági övüket egyikőjük sem használta.

„C”-t a hatóságok nem tudták forró nyomon felkutatni, azonban a fiú 2 napon belül megjelent a lakóhelyéhez közel eső kórházba, annak érdekében, hogy sérüléseit ellássák.

Kérdések:

- 1. A baleset bekövetkezte utáni sokkos állapot okozhatta-e „C” beszámítási képességének**

- ideiglenes hiányát, ami miatt nem volt tőle elvárható, hogy segítséget nyújtson társainak?
2. Megvalósíthatta-e „C” a segítségnyújtás elmulasztásának vétségét, annak tudatában, hogy „F” azonnal értesítette a mentőszolgálat munkatársait?
 3. Milyen részkötelezettségek tartozhatnak a segítségnyújtás kötelezettség körébe? Meddig áll fenn az elkövető helyszínen maradási kötelezettsége?
 4. Melyik pillanatban vált befejezetté a „C” által kifejtett bűncselekmény?

19. ESET

BH 2020.12.350.

45 éves „A” házasságának felbontását követően arra kényszerült, hogy visszaköltözzön az egykori családi fészekbe és idős édesanyjával éljen együtt. „A” számára egyre nagyobb terhet okozott a válás körüli kiadások fedezése, a folyamatosan őt terhelő gyermektartás megfizetése, így egy napon engedett egy gimnáziumi barátja megkeresésének és abból a célból, hogy azokat továbbértékesítse, különböző féle kábítószereket szerzett meg, általa korábban nem ismert emberektől. A kíváncsi szomszédok felfigyeltek „A” gyanús módon lebonyolított találkozóiira és egy napon lakossági bejelentés következtében megjelentek az édesanya lakásán. A

nyomozóhatóság „A” minden, a kábítószeres kiméréséhez, tárolásához, csomagolásához használt eszközének feltalálása mellett még 1.560.000 forint készpénzt, 10 db simítózáras tasakba csomagolt nettó 5,83 gramm mennyiségű kokaint találtak a lakás különböző részein. Az „A”-tól előállítását követően vett vizeletvételek eredményeiből megállapítást nyert továbbá, hogy vizeletében kimutatható kokain, benzoil-ekgonin-metilészter kokain fogyasztását támasztja alá.

Kérdések:

- 1. Mi az elkövetési magatartás? Értékelje az egyes cselekményeket/részcselekményeket a stádiumtan tételei szerint!**
- 2. Milyen körülményekből következtethet arra az eljáró nyomozóhatóság, hogy az elkövető nem csak saját fogyasztás céljából, hanem továbbértékesítés céljával tartotta magánál a kábítószeret?**
- 3. Ha az eljárás során nem kerül beszerzésre arra vonatkozó, a kétséget kizáró bizonyítottság szintjén elérő bizonyíték, hogy „A” valóban sikeresen értékesítette a kábítószeret, úgy is megállapítható lesz a kábítószer kereskedelem büntette?**

20. ESET

BH 2020.6.165.

„A” és „B” raktáros munkakörben dolgoztak egy közismert élelmiszerlánc budapesti üzletében. A két férfi munkakapcsolata hamar jó barátsággá alakult és egy napon közösen elhatározták, hogy haszonszerzés végett nagyobb mennyiségben indiai kannabisz kendent fognak termesztetni és a leszüretelt levelekből készült marihuánát először csak baráti körben fogják kedvező áron, olykor-olykor ajándékként terjesztetni. „A” és „B” távlati céljai között szerepelt az is, hogy barátaik ajánlása útján pár hónap elteltével, szélesebb körökben is lehetőségük lesz üzletszerűen értékesíteni a kábítószer. A mesterterv megvalósítása érdekében „B” a barátnője tulajdonában lévő, használaton kívüli ingatlan pincehelyiségben alakította ki „A” közreműködésével a kender termesztésére alkalmas környezetet: több elektromos radiátort, edényeket, növényvédő szert és transzformátorokat is beszerettek. A két férfi felváltva látta el az ültetvényel kapcsolatban felmerülő feladatokat, a növényegyedeket közösen gondozták, locsolták, így a kender bokrok pár héten belül fejlődésnek indultak, önálló termést hoztak, de a növekedési stádiumuk még nem tartott ott, hogy azok alkalmasak lettek volna a forgalomba hozatalra. Az első tervezett szüret előtti hétvégén „B” párja – a külföldön ösztöndíjjal tanuló „C” – meglepetés gyanánt hazalátogatott párjához és ekkor szembesült azzal, hogy a pincéjében kannabisz ültetvények találhatóak. „C” nyomban értesítette a hatóságokat, akik a foganatosított házkutatás során 115 fő növényt, a termesztéshez használt

valamennyi eszközt foglaltak le. Igazságügyi vegyészszakértő az eljárás során megállapította, hogy a lefoglalt növények kannabiszra jellemző kannabinoid vegyületeket, többek között delta-9-tetrahidrokannabinolt, másnéven THC-t tartalmaztak. „A” és „B” a váratlan házkutatás miatt egyetlen adag marihuánát sem tudott értékesíteni vagy elajándékozni, abból ő maguknak sem volt lehetőségük fogyasztani.

Kérdések:

- 1. Minősítse a fenti történeti tényállást!**
- 2. Figyelemmel a növényegyedek kifejtetlen állapotára, előkészületet, kísérletet vagy befejezett bűncselekményt valósított meg „A” és „B” magatartása?**
- 3. Ha „A”-nak és „B”-nek sikerül lebukás nélkül végrehajtania a tervét, úgy a folyamatos termelési és elosztási feladatok végrehajtása miatt minősülhet-e súlyosabban a kérdéses bűncselekmény?**

21. ESET

Kúria Bfv.124/2022/11. számú precedensképes határozata

„A” megbízta az általa korábban ismert testvérpárt, „B”-t és „C”-t, hogy külföldön számára ismeretlen emberek által, általa nem tudott forrástól vásárolt kábítószer

szállítsanak át a határon túlról Magyarországra. „B” felkeresve egy szlovák ismerőst bérbe vett egy szlovák forgalmi rendszámú kistehergépkocsit, amelyen ismeretlen személyek a kábítószer elrejtéséhez alkalmas átalakításokat hajtottak végre. A kialakított 10 db, fémlemezekkel lefedett rekesz összesen 6000 grammnyi, préselt heroin tömb tárolására volt alkalmas. 2024. január 5-én, egymástól teljesen eltérő időpontokban, 3 különböző határátkelőhelyen lépett be „A”, „B” és „C” Magyarország területére.

„B” és „C” a korábban „A”-tól kapott telefonszámom egyeztetett „D”-vel, hogy mikor tudnának találkozni, a megbeszélte címen mikor tudná „D” fogadni őket, hogy a gépjárművel az ingatlan területére leparkolhassanak. „A”-nak kizárólag arról volt tudomása, hogy társaival a felpakolt gépjárművel át kell vinniük a kábítószer a határon és azt a megadott helyen le kell pakolniuk, arról azonban nem, hogy a kábítószer tárolása, esetleges továbbértékesítése miként alakul.

A hajnali órákban, miután „B” és „C” megérkezett az ingatlan területére, „B” megkezdte a fémlemezek rögzítő csavarjainak kilazítását, azonban az őket hetek óta figyelő rendőrök ekkor rajtuk ütöttek. A rajtaütés során lefoglalt kábítószerben lévő hatóanyag tartalom a jelentős mennyiség alsó határának 150-szerese volt.

Kérdések:

- 1. Miben ragadható meg az alapvető különbség a kábítószer forgalmazó típus és fogyasztói típusú magatartások között?**
- 2. Megállapítható-e akkor „A”, „B” és „C” tekintetében a forgalomba hozatalra irányuló szándék, ha nem bírtak tudomással arról, hogy mi lesz a kábítószer későbbi sorsa?**
- 3. A fenti esetben, a kábítószer-kereskedelem befejezett vagy kísérleti stádiumát valósították meg a terheltek?**
- 4. Figyelemmel arra, hogy „A” tevőlegesen nem vett részt a szállításban milyen elkövetői minőségben valósította meg a bűncselekményt?**

22. ESET

BH 2020.8.227

„A” édesapja, „B” a helyi közértben szerzett tudomást arról, hogy „C” valótlan állításokat híresztel róla (miszerint „B” nemcsak volt feleségét erőszakolta meg, hanem a jelenlegi párjával is erőszakosan bánik), ami miatt fiával elhatározták, hogy megleckéztetik „C”-t és kirabolják őt. Utóbbi sikeressége érdekében „A” és „B” több méter hosszúságú kötelet, gyorskötözőket, ragasztószalagokat és egy nagyobb zsákot is beszerettek. Fényes nappal „A” és „B”, az általuk előre elkészített „Rendőrség” feliratot ábrázoló pólóban dörömböltek „C” ajtaján, aki ijedtében abban a hiszemben, hogy tényleg

rendőri szervek érkeztek ki hozzá, ajtót nyitott. „A” azonnal törni-zúzni kezdett a lakásba, üvegeket vágott a falhoz és felborította az étkezőasztalt. A rémült „C”-t „B” a nappali helyiségébe lökte, őt 3 alkalommal ököllel arcon és mellkas tájékon ütötte, hosszas perceken át tépte „C” haját. „B” a földön fekvő nőt többször is megrúgta. „A” eközben észlelte, hogy a lakásban még rajtuk kívül tartózkodik valaki. A hálószobából ekkor kilépő „D”-t „A” azon nyomban észrevette, őt visszalökte a szobába és egy alkalommal olyan erővel arc és fültájékon vágta őt, hogy „D” rögtön az ágyra zuhant.

Miután „A” több értékesnek tűnő tárgyat magához vett, a két férfi úgy hagyta el „C” lakását, hogy „B” a nála lévő eszközökkel „C”-t a kezénél és a lábánál fogva is megkötözte, és őt a nappali közepén hagyta. „C”-nek kizárólag amiatt sikerült kiszabadulnia, mert a cselekmény során a szobában riadtan fekvő „D” a távozásukat követően levágta a „C” végtagjain lévő kötözőeszközöket, majd ezt követően közösen indultak el segítséget kérni a helyi rendőrkapitányságtól.

Kérdések:

- 1. Minősítse „A” és „B” fenti cselekményét! (A válaszadás során tekintse meg a Btk. XV. és XXXV. fejezeteiben szabályozott bűncselekményeket is!)**
- 2. Állítson fel egy idővonalat az „A” és „B” által kifejtett magatartásokról és értékelje „C”**

megköötözésének pillanatát annak céljára, illetve annak rablással való viszonyára tekintettel?

- 3. Milyen halmazatban áll a rablás és a személyi szabadság megsértésének büntette, amennyiben utóbbi nem a rablási cselekmény sikeres végrehajtása érdekében került kifejtésre, illetve abban az esetben, ha az éppen a rablás közben kifejtett erőszak részét képezte?**

23. ESET

Kúria Bfv.1346/2015/5. számú precedensképes határozata

„A” megbízta „B”-t, aki már évek óta gépjárműkereskedéssel foglalkozó céget üzemeltetett, hogy értékesítse a tulajdonában álló gépjárművet. Az eladásról „B” azonnal értesítette „A”-t és ezzel együtt a vétékár 10%-át, azaz 600.000 forintot is átadott „A”-nak készpénz formájában. Másnap „B” azt ígérte megbízójának, hogy az eladási ár fennmaradó részét, azaz 5.400.000 forintot 5 munkanapon belül átutal „A”-nak, de később arra hivatkozva, hogy ismeretlen személyek betörték a kereskedésébe és onnan közel 60 millió forintot elvittek, csak később tudja teljesíteni az utalást. „A” ettől kezdve semmilyen módon nem tudta felvenni a kapcsolatot „B”-vel, ezért magánnyomozót fogadott fel. A magánnyomozó segítségével sikerült egy találkozót leszervezni „B”-vel, amire „A” és másik 4 barátja („C”, „D”, „E” és „F”) közösen érkezett. „A” és a helyszínen

lévő 5 férfi körbevették „B”-t, akit „A” és „C” rögtön bántalmazni kezdett, majd „E” és „F” az egyikőjük gépjárművének csomagtartójába tuszkolta „B”-t és őt közösen egy elhagyott földúthoz vitték. Itt „A” megfenyegette „B”-t, hogy megöli, ha nem adja át neki azonnal az 5.400.000 forintot, eközben „C” gázfegyvert szegezett „B” fejéhez. „D”, „E” és „F” többször ököllel ütötték „B”-t, aki a földön fekvé próbált meg védekezni az ütések ellen. „B” jelezte, hogy ki tud fizetni készpénzben 4 millió forintot. Miközben őt a lakásához vitték értesítette egy barátját, hogy mit tettek vele és kérte, hogy azonnal értesítse a rendőrséget.

„B” lakásához érve közösen felvitték a férfit az emeletre, ott megkötözték és „A” közölte „B”-vel, hogy addig nem engedik szabadon, amíg ki nem fizeti neki a teljes összeget. „A” azt is jelezte „B”-nek, hogy elfogyott a türelme és ha a mai napon nem kapja meg a pénzt, akkor megölik és elássák őt.

Az azonnali rendőri intézkedésnek és rajtaütésnek köszönhetően elfogták az elkövetőket. „B” fogvatartása körülbelül 9 órán keresztül tartott, a férfi bántalmazása során nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett.

Kérdések:

1. Minősítse a fenti tényállásban rögzített magatartásokat!

2. **Határozza meg, hogy mikor került kísérleti, befejezett, majd bevégzett stádiumba a fent kifejtett cselekmény?**
3. **A tényállás mely körülményei alkalmasak arra, hogy a bűncselekmény alapesetén túl annak valamely minősített esete is megállapítható legyen?**
4. **Mikortól áll fenn a feljelentési kötelezettsége annak, akinek hitelt érdemlő tudomással bír emberrablás büntetnének elkövetéséről?**
5. **Felmerülhet-e bármilyen körülmény, ami alkalmas lehet valamilyen büntethetőséget kizáró ok megállapítására „B” cselekménye kapcsán?**

24. ESET

BH 1991.3.91.

„A” és „B” az általuk kedvelt szórakozóhelyen töltötték a péntek estét, amikor hajnali 1 óra körül felfigyeltek egyetemi csoporttársukra, a 2 évfolyammal alattuk járó „C”-re. Hajnali 3 és 4 óra közötti időpontban „C”, barátnőitől elbúcsúzva hagyta el a szórakozóhelyet és mivel kellemes nyári idő volt úgy döntött, hogy gyalogosan tesz meg pár buszmegállónyi távot, ahova taxit hívott magának. Mivel egy korábbi egyetemi rendezvényen „B”-t kikoszarozta „C”, a két férfi úgy döntött, hogy követik a lányt és megleckéztetik. Amikor a lány közelébe értek „B” megfogta „C” karját magához húzta és közölte vele, hogy a lány még kapni fog azért,

mert ilyen nagyra tartja magát, majd tenyérrel egyszer nagy erővel pofonvágta „C”-t. Abban a pillanatban, amikor „C” majdnem kiszabadult „B” szorításából, „A” is megragadta a lány karját, aki ekkor már sírva könyörgött a két fiúnak, hogy engedjék el őt.

Amint megérkezett az előre megrendelt fuvar „C” az autóhoz futott és kérte a sofőrt, hogy azonnal vigye vissza az egyetem kollégiumához. Ezzel egyidőben „A” és „B” kérdés nélkül beültek a gépjármű hátsó ülésére és felülrva „C” korábbi kérését új címet adtak meg a taxisofőrnek. Miután körülbelül 5-6 kilométer távolságot megtettek a taxis egy elhagyott helyen állt meg, „B” pedig kifizette az utazás díját. Az utazás során „A” a lány bal csuklóját szorította, „B” pedig a nyakát fogva végig az üléshez hátra húzva tartotta őt.

Miután kiszálltak a gépjárműből hárman maradtak az utcaszakasz egyik fedettebb részén. „A” és „B” pár perc gondolkodás után közösen levetkőztette „C”-t, majd mindketten közöszültek vele. Az aktust követően a két férfi távozott a helyszínről, „C”-t sokkos állapotban reggel 8 óra környékén találta meg két járókelő a helyszínen.

Kérdések:

- 1. Milyen elkülöníthető cselekményszálakra, egységekre bontható a fenti történeti tényállás?**

2. Azonosítsa külön „A” és „B” magatartásának egyes mozzanatait és ennek megfelelően minősítse cselekményeiket a jelenleg hatályos Btk. alapján!
3. Térjen ki a taxisofőr részvételére is, tetten érhető-e az ő felelőssége a történetekért?
4. Mivel vált befejezetté a fenti bűncselekmények megvalósítása?

25. ESET

BH 2023.10.236.

Tanítási napok után a 16 éves „A” látta el a közös szülői házban kisebb testvérei, az elkövetés idején 8 éves sértett „B” és legkisebb testvére, az 5 éves „C” felügyeletét. 2015 tavaszán egy napon a délelőtti órákban „A” és „B” közösen filmet néztek „A” ágyában amikor „A” először szorosán ölelni, majd simogatni kezdte testvérét. „A” először csak ruhán keresztül simogatta „B” nemi szerveit, majd ezt követően a sértettet és magát is levetkőztette és közösült testvérével. Az esetről a szülők és a legkisebb testvér sem szerzett tudomást, „A” és „B” egészen 2021 nyaráig, változó rendszerességgel, havonta 2-3, de pontosan meg nem határozható alkalommal közösültek egymással. Az együttlétek minden esetben „A” külön szobájában zajlottak, ahol a közösülésen kívül „A” több alkalommal arra vette rá „B”-t, hogy őt orális úton is elégítse ki. „B”-t alkalmakként külön ígéretekkel, programokkal, kisebb értékű ajándékokkal vette rá arra, hogy részt vegyen a

cselekményekben, de vele szemben sosem alkalmazott semmilyen erőszakot, kényszert vagy fenyegetést.

„A” és „B” között az utolsó együttlét alkalmára 2021 júliusában került sor, amikor „A” 22, „B” pedig 16 éves volt.

Kérdések:

- 1. Jelölje meg, hogy mettől meddig valósította meg „A” a szexuális erőszak és a szexuális visszaélés büntetteit!**
- 2. Határozza meg az alapvető különbségeket a fenti két törvényi tényállás között? Miként kell értékelni, ha az elkövető különböző törvényi tényállásokat valósít meg ugyanazon sértett sérelmére, annak 12. életévének betöltése előtt, illetve annak betöltése után?**
- 3. Milyen speciális elévülési szabály vonatkozik a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményekre? Mikor évülne el a fenti bűncselekmény?**

26. ESET

BH 2021.1.1.

„A” és „B”, a két negyvenes éveiben járó férfi 23:00 óra körüli időpontban a Keleti Pályaudvar előtt találkozott, amikor észrevették, hogy a pályaudvar melletti padok

egyikén fekszik „C”, 2 nagyobb méretű bőrönddel. A két férfi először csak pár kérdést tett fel a lánynak, majd miután megtudták tőle, hogy vidékről utazott fel, de a vonatjának a késése miatt nem tudta elfoglalni a lefoglalt szállítását, azonnal felajánlották a segítségüket. „C” először elutasította a felajánlást, de egy fél óra elteltével „A” és „B” meggyőzték őt az ellenkezőjéről azzal, hogy nem tanácsolják neki, hogy az egész éjszakát a környéken töltsse, hiszen az egyáltalán nem olyan biztonságos, mint ahogyan azt gondolja.

Amikor mindannyian „B” lakásához értek „A” kulcsra zárta a bejárati ajtót, a kulcsot eltette, majd „B” a lányt alkoholos itallal kínálta. „C” többször is visszautasította az italt, amelyet szállásadói nem vettek jó néven, így a lány mégis megitta azt. Negyedóra elteltével, amikor erősen szédülni kezdett az italtól „A” és „B” erőszakos hangnemre váltva utasították őt, hogy vegye le ruháit. „C” megijedt és csomagjait azonnal hátrahagyva próbált a bejárati ajtó felé szaladni, de „A” elkapta őt és lerángatta a ruháit. „A” biztatására „B” simogatni, majd testszerte csókolgatni kezdte a lányt. „C” egész testében ledermedt. Amikor „A” és „B” elkezdtek levenni a ruháikat és a nemi szerveikkel „C” felé közelítettek a lány minden végtagjával kapálózni kezdett a két férfi felé, eközben sikerült egy alkalommal „A” arcát és szemét is érő ütéssel „A”-t ellökni, majd abban bízva, hogy valaki a házban meghallja segélykiáltását, teli torokból ordítani kezdett. „A” feldühödött, erősen megragadta a lányt és egy

mozdulattal a nemi szervével behatolt „C” nemi szervébe. „C” sírt és azonnal felkiáltott a fájdalomtól, folyamatosan kérte „A”-t, hogy hagyja abba és hagyják őt elmenni. „B” annak érdekében, hogy a lányt senki ne hallja meg, befogta „C” száját és több alkalommal megpofozta. „C” attól tartva, hogy a két férfi vele szemben további erőszakot fog alkalmazni, ezért a mihamarabbi szabadulás reményében együttműködött „A”-val és „B”-vel. A szexuális cselekmények kifejtése során, mintegy 35 percen keresztül „A” és „B” nem fogta le „C” végtagjait, „C” nem kiáltott segítségért, vele szemben a két férfi semmilyen módon sem utalt arra, hogy ha ellenkezni mer, úgy tovább bántalmaznák vagy adott esetben megölnék őt. A cselekmény végeztével a két férfi italozni kezdett, hajnali 4 órakor hagyták, hogy „C” a csomagjaival együtt távozzon a lakásból.

Kérdések:

- 1. Milyen tényállást valósít meg „A” és „B” fenti magatartása?**
- 2. Milyen erőszak kifejtése szükséges a szexuális erőszak büntetének megvalósításához?**
- 3. Kihatással lehet-e a bűncselekmény megítélésére, hogy „C” nem védekezett a végsőkig „A” és „B” magatartásával szemben, annak ellenére, hogy a támadásuk objektíve nem volt leküzdhetetlen?**

4. Megállapítható-e halmazatban a fentiekkel a személyi szabadság megsértésének büntette is?

27. ESET

BH 2021.7.190

„B” az egyetemi tanulmányai befejeztével visszaköltözött az egyetem kollégiumból a szülői házba. „B” a költözés közben találkozott először „A”-val, szülei új szomszédjával, akivel már az első pillantástól kezdve megtalálta a közös hangot. „A” egy igazán megnyerő, sármos férfi benyomását keltette „B” számára, közöttük először csak alkalmi szexuális kapcsolat alakult ki, majd ez pár hónap elteltével ahhoz vezetett, hogy a lány „A” lakásába költözött, közös életet kezdtek élni. „A” ebben az időszakban egyedül alkalmi munkákból tartotta fenn magát, ugyanakkor ez egyre terhesebbé vált számára, így egy napon kitalálta, hogy rábírja „B”-t arra, hogy prostitúciós tevékenységet folytasson, az így megszerzett pénzüsszegeket pedig adja át részére és ebből fogja tudni „A” a közös életüket fedezni. „B” először elutasította a férfi kérését, de az egyetemi diploma megszerzését követően még hónapok elteltével sem sikerült elhelyezkednie egy új munkahelyen, így úgy döntött belevág az „A” által kért feladatba.

2023 augusztusában „A” rávette „B”-t, hogy vegyen fel egy kirívó, flitteres ruhát, amiben „A” olyan fényképeket

készít róla, amelyek alkalmasak arra, hogy a képet megtekintők szexuális vágyát felébresszék. Ezekkel a képekkel regisztrált be „A” egy internetes portálra, külön fiókot készítve „B” nevével és adataival, kapcsolattartási formaként pedig a saját telefonszámát adta meg. „A” konkrétan rögzítette a hirdetésben, hogy ha a megadott telefonszámot egy érdeklődő felhívja, úgy: *„Britany még a legvadabb vágyait is teljesíteni fogja!”*. A hirdetés közzétételének napján már 30 érdeklődő jelentkezett, a találkozókat személyesen „B” egyeztetette telefonon keresztül a kuncsaftokkal. „B” minden alkalommal 15.000 és 20.000 forint összegért végzett szexuális cselekményt, majd a kapott készpénzt minden esetben átadta „A”-nak. „A” jövedelme inentől kezdve egészen 2023. október 20-ig kizárólag „B” tevékenységéből származott, amikor is „B” úgy döntött, hogy elszökik a közös lakásból és telefonon keresztül értesíti a rendőrséget a fentiekről.

Kérdések:

- 1. Határolja el egymástól a kerítés, a prostitúció elősegítése, valamint a kitartottság tényállásait! Melyik bűncselekményt valósította meg „A” a fenti magatartásával és mely többletvétevékenységével tudta azt megvalósítani?**
- 2. Mivel vált „A” cselekménye befejezetté?**
- 3. Megállapítható bármilyen elkövetői minőség „B” tekintetében? Lehet-e „B” a bűncselekmény**

részese? Megvalósíthat-e bűncselekményt, ha „B” haszonszerzési célzattal, saját részére szerez meg valakit szexuális cselekmény végzésére?

4. Értékelhető-e a sértett, azaz „B” beleegyezése „A” büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságának szempontjából?

28. ESET

EH 2016.04.B7

„B” egy internetes hirdetés által ismerkedett meg „A”-val és „C”-vel, akik házvezetőnői állást és folyamatos lakhatást ajánlottak neki. „B” 2023. szeptember 4-én költözött be a háromemeletes, luxus családi házba, azonban 3 nap elteltével közölte munkáltatóival, hogy azok viselkedése miatt szeretne felmondani és elköltözni. „A” többször arcon ütötte „B”-t, majd „C” – aki ez idő alatt a konyhában állt –, elővett egy kést, amit a sértett torkának szegezett és megfenyegette őt, hogyha el meri hagyni a házat, akkor elvágja a torkát. „B” rettegett munkáltatóitól és több héten keresztül nem merte kitenni a lábát „új otthonából”.

Pár héttel később egy újabb álláshirdetés miatt ismerkedett meg „A” és „C” „D”-vel, akit a megbeszélte találkozón helyén a saját autójukkal szállítottak a lakásukba.

„B” az első perctől kezdve próbálta megmenteni „D”-t, elmondta neki, hogy ne vállalja el az állást, hiszen nem fogják őt többé elengedni. Amikor „D” jelezte „A”-nak,

hogy mégsem szeretne élni a lehetőséggel, „A” megfenyegette őt, hogyha megpróbál megszökni a házból, akkor kiviszi őt egy elhagyatott erdőbe, megásatja vele a sírhelyét és őt élve eltemeti.

„B” és „D” több hónapon keresztül szemtanúi voltak annak, hogy „A” és „C” bántalmazza őket, félelmükben azonban egyikőjük sem mert elmenekülni, holott objektíve a lehetőségük több alkalommal is meg lett volna rá.

„A” és „C” 2023 decemberére „megunták” a két lányt, így úgy döntöttek, hogy őket Németországba viszik abból a célból, hogy őket ott prostituáltként foglalkoztassák és az ezért járó keresményüket saját megélhetésükre fordíthassák. „A” megfenyegette „B”-t és „D”-t, egyúttal rávette őket arra, hogy szexuális szolgáltatást végezzenek egy német bárban. „B” és „D” két és fél hónapon keresztül dolgoztak prostituáltként, keresményükből ezen időszak alatt „A” és „C” legalább 5000 eurónak megfelelő összeget, azaz körülbelül 1.900.000 forintot kerestek, meglévő, egyébként a megélhetésüket teljes mértékben biztosítani képes jövedelmükön felül.

Kérdések:

- 1. Határozza meg, mire irányult „A” és „C” fenyegetése, illetve, hogy ez a fenyegetés mely tényállás/tényállások megvalósítására volt alkalmas?**

2. **Megállapítható-e a kerítés büntette, ha „A” és „C” egyetlen esetben sem működtek közre közvetlenül, nem vettek részt tevékenyen abban, hogy a szexuális cselekmény létrejöjjön?**
3. **Milyen következménnyel bír a kényszerítés esetén annak szubszidiárius bűncselekményi mivolta? Milyen halmazatban állhat a kényszerítés a kerítés büntettével?**
4. **Határoolja el egymástól a kerítés és a kitartottság büntetteit!**
5. **„B” és „D” a külföldön töltött hónapok alatt külön-külön 3 alkalommal adták át az általuk keresett pénzüsszeget „A”-nak. Az átadók, illetve az átadások alkalmának száma miként kerülhet értékelésre büntetőjogi szempontból?**

29. ESET

„A” a vadonatúj grillsütőjét szerette volna felavatni, ezért egy májusi hétvégén nem csak családtagjait, hanem pár közelebbi barátját is áthívta kertesházába. A rendezvényre meghívást kapott „A” nővére „B” is, aki sajnos utolsó pillanatban már nem tudta elintézni, hogy bébiszitter vigyázzon a 17 hónapos kislányára, „D”-re. A remek falatok mellett mindenki felöntött a garatra, emiatt „B” megkérte kisöccsét, hogy kislányával nála maradhassanak éjszakára, hiszen „B” nem szeretett volna már aznap autóba ülni.

„A” és barátai még hajnali 3 órakor is a kertben mulatoztak, kártyáztak és alkoholt fogyasztottak. A társaság egy tagja figyelmes lett arra, hogy „D” percek óta sír, ezért „A” bement hozzá a ház nappalijába és az ott felállított kiságyból kivette őt és a karjában kivitte a teraszra. „A” az asztalnál ülve ölébe ültette az unokahúgát, meggyújtott egy cigarettát és azt az unokahúga szájához tartotta, kiparodizálva a barátai előtt azt a helyzetet, hogy egy kisbaba dohányzik. „D” a füst és a cigaretta szaga miatt fintorgásba, majd hangos sírásba kezdett, mindkét kezével hadonászó és magától eltoló mozdulattal próbálta kifejezni tiltakozását.

„B” másnap reggel „D” tisztába tétele során észlelte, hogy a kislány kezén néhány helyen égési sérülésekre hasonló sebek vannak.

Kérdések:

- 1. Tekinthető-e „A” egyszeri magatartása súlyos kötelezettségszegésnek?**
- 2. „A” lehet-e a kiskorú veszélyeztetés büntettének elkövetője? Terhelte-e őt a konkrét esetben nevelési, felügyeleti vagy gondozási kötelezettség „D” irányába figyelemmel arra, hogy „D” édesanyja „B” nem kelt fel az éjszaka során?**
- 3. Kötelezettségszegés hiányában milyen más bűncselekmény miatt tartja megállapíthatónak „A” büntetőjogi felelősségét?**

30. ESET

BH 2021.5.127

„A” és „B” 15 éven keresztül élettársakként éltek az általuk közösen bérelt falusi házban, „B” korábbi párkapcsolatából származó lányaival, „C”-vel (2004) és „D”-vel (2007), illetve két közös gyermekükkel „E”-vel (2010) és „F”-el (2012). „A” és „B” állattenyésztéssel foglalkoztak, de az állomány mennyiségének kiszámíthatatlan változása okán sokszor anyagi gondokkal küzdöttek, ezért alkalmazottak hiányában többször az idősebb gyermekek, „C” és „D” látták el az állatok körüli teendőket. „B”-nek, családfőként az állatok voltak a mindenei, így gyermekei és párja „A” is kizárólag azután ehettek, miután az állatok enni kaptak. Amennyiben a háztáji munkákat nem megfelelően látták el, „B” félelemben tartva szóban, majd tettelesen is bántalmazta őket, semmirekellőnek, ostoba állatoknak nevezte őket.

2020 környékén „A” megelégtelve a vele és a gyerekekkel szembeni bánásmódot több alkalommal szembeszegült „B”-vel, ilyenkor hangos veszekedés alakult ki közöttük. „B” a gyerekek előtt megverte „A”-t, őt többször azzal fenyegette, hogy megöli, illetve nevelt lányait „C”-t és „D”-t is tetteleg bántalmazta.

A legkisebb gyermeket „F”-et „A” sosem bántotta, de a kislány minden alkalommal fül-, többször szemtanúja is volt a történeteknek.

„A” 2020 végére már heti rendszerességgel bántalmazta élettársát és 3 legidősebb lányát: őket a földre lökte, a hajuknál fogva húzta, illetve megrugdosta őket. „F” ezekben az esetekben mindig a kisszobai sátrához futott és ott bújt el.

Egy este olyannyira elmérgeződött az „A” és „B” közötti veszekedés, hogy „A” több órán keresztül bántotta élettársát, őt addig verte a földön fekvő, hogy először borda, majd orrtörést okozott neki, „B” végül eszméletét veszítette. A legidősebb lány, „C” sírva kérte nevelőapját, hogy inkább anyja helyett őt büntesse meg, majd ijedtében a szobájába sietett és kihívta a rendőrséget. A kiérkező rendőröket „A” várta, miután megtudta, hogy „C” telefonszámáról érkezett bejelentés, visszament a házba és „C”-t a hajánál fogva vonszolta a szoba egyik pontjából a másikba, majd megragadva „C” fejét azt a szobában átmenő fűtőcsövekbe verte. „C” ijedtében bepisilt.

Egy alkalommal „B” titokban elvitte egy fodrász ismerőséhez lányait, amiről „A” még aznap este tudomást szerzett. „A” dühében mind a négy lány haját nullás géppel lenyírta, kopasz patkányoknak nevezte őket, élettársát pedig amiatt, mert fölöslegesen költötte a pénzüket a szobába vonszolta és megerőszakolta.

A nagyszülők, akiktől „A” eltiltotta a gyermekeket egy alkalommal orvoshoz vitték „C”-t, hiszen az rendkívül rossz pszichés és testi állapotban volt. A vizsgálat során „C” elmondta az orvosnak, hogy nevelőapja nemcsak bántalmazta az elmúlt években, hanem szexuálisan is

közeledett felé és testvére, „D” felé is, akkor, amikor „C” 16 éves, „D” pedig 13 éves volt. Ezen alkalmak során nevelőapjuk arra kényszerítette őket, hogy őt orálishan kielégítsék, különben, ha ezt nem teszik meg, megöli az anyjukat. A „C”-t vizsgáló orvos meggyőzte a lányt a feljelentés megtételéről, „B” a 4 lányával még aznap rendőri segítséggel véglegesen a nagyszülőkhöz költöztek. A magatartása miatt a lányok mindegyikénél súlyos pszichés frusztráltság, fóbiás félelem, érzelmi labilitás és folyamatos testi panaszok jelentkeztek.

Kérdések:

- 1. Minősítse „A” magatartását élettársa, két nevelt lánya és a két közös gyermek tekintetében?**
- 2. Mit kíván meg a kapcsolati erőszak büntetőjében szereplő törvényi tényállási elem, a rendszeresség követelménye? Miként határozható el a rendszeresség a folytatólagosság fogalmától?**
- 3. Értékelhetőek-e külön a fenti tényállásban szereplő azon magatartások, amelyek a könnyű testi sértés és a tetteges becsületsértés törvényi tényállását megvalósították?**
- 4. Térjen ki „A” azon szexuális cselekményeinek értékelésére, amelyet nevelt lányai „C” és „D” felé fejtett ki?**

31. ESET

„B”-vel 2023. október 1-én határozatlan idejű lakásbérleti szerződést kötött a Budapest Főváros XXIV. kerületi Önkormányzat, amely szerződés szerint „B” jogosult volt az önkormányzat tulajdonában álló bérlakás használatára, minimális összegű bérleti díj megfizetése ellenében. A bérleti díjjal való késedelembe esés esetén az önkormányzat jogosult volt a szerződés egyoldalú felmondására, amely értelemszerűen annak felmondásához, ezt követően a korábbi lakos számára a lakás kiürítéséhez és visszaszolgáltatásához vezetett.

„B” már a szerződés megkötését követő első esedékességi időpontban sem teljesítette a fizetési kötelezettséget, az Önkormányzat pedig írásbeli felszólítás megküldését követően, 2023. november 30. napjával felmondta a szerződést és az időpont megjelölése mellett felszólította „B”-t, hogy hagyja el az ingatlant. Az önkormányzat a vitás helyzet rendezéséig nem utalta ki új bérlők részére az ingatlant.

2024. február 5-én az önkormányzat egy munkatársa, „C” megjelent a bérlakásnál, ahonnan „B” elszállította valamennyi ingóságát, jelezte, hogy a lakásban hagyott tárgyakra nem tart már igényt és átadta a lakás kulcsait, amellyel „C” a lakást délelőtt 10 óra 15 perc környékén bezárta. „B” még a fenti napon, 18 óra környékén megjelent a lakásnál és a bejárati ajtó benyomásával, a

zárszerkezet megrongálásával visszajutott az ingatlanba, ahol ott is maradt.

Az ajtóban „B” magatartása miatt összesen 14.530 forintnyi kár keletkezett.

Kérdések:

- 1. Milyen védett jogi tárgyat sértő bűncselekmény gyanúja merül fel?**
- 2. Alkalmas-e az önkormányzati tulajdonban álló bérlakás arra, hogy az a magánlaksértés vétségének elkövetési tárgya legyen? Milyen szempontoknak kell megfelelnie a magánlaksértés elkövetési tárgyának?**
- 3. Minősülhet -e a fenti magatartás rongálás vétségének?**

32. ESET

BH 2022.2.32

Néhai „A”, felesége 2018-ban bekövetkezett halála után a folyamatosan romló egészségügyi állapota okán, felnőtt gyermekei, lánya „B” és fia „C” ápolására szorult. A két testvér és családjaik között az ápolás körüli feladatok felosztása miatt és különböző családi nézeteltérések okán olyannyira megromlott a viszony, hogy 2019 decemberében már a karácsonyt sem töltötték közösen, a

testvérek kizárólag köszönőviszonyban maradtak egymással.

„B” 2020 januárjában a „A” általa 1/1 arányban tulajdonolt családi ház és a hozzá tartozó majdnem 1500 nm nagyságú kert tekintetében abból a célból, hogy a törvényes öröklés szabályait megkerülje öröklési szerződést kötött néhai „A”-val. Ezen szerződésről „B” fiatalabb testvére, „C” csak 2022 tavaszán, a hagyatéki tárgyaláson szerzett tudomást és azonnal jelezte a szerződéssel kapcsolatos aggályait a közjegyző felé. A közjegyzői irodát elhagyva „B” és „C” a közeli élelmiszerbolt parkolójában egymással hangosan kiabálni kezdtek, kölcsönösen sértegették egymás, amely veszekedést a boltból kijövő vásárlók is végighallgatták.

„B” pár nappal később egy munkatársától tudta meg, hogy „C” és gyermekei – az ekkor 20 éves „D” és „E” – a község lakói által, egy közösségi média platformon létrehozott lakossági csoportban róla szóló kommenteket hagytak. A posztot egy kíváncsi idős nő készítette, azzal a kérdéssel, hogy *„Tudja valaki, hogy mi volt az a nagy kiabálás a mai délelőtt „A” bácsi gyerekei között a kisbolt parkolójában?”*

„C” és gyermekei a következő kommenteket írták a közösségi oldalon megjelent poszt alatt:

„C”: *„...van olyan, hogy a testvéri kapcsolatot valami eltépi... igen sajnós, van olyan pénz, ami miatt ez a kapocs elszakad... A testvérem 2 évvel ezelőtt a Faterral (Isten nyugosztalja) aláíratott egy szerződést, hogy a fater*

kitagadjon engem az örökségből! Tegnap a hagyatéki tárgyaláson derült ki ... hát csak gratulálni tudok nekik..."
„D”: „B” átverte édesapánkat és minket is. Remélem a sírba viszi a kicsalt örökséget. Ja és lehet hápogni drága rokonság csak az igazság fájhat. Bár „B” családjának ez a hazug élet sosem okozott gondot. A papa nem tudhatta, hogy mit ír alá... szegény...”
„E”: „B” és családja szármalmas jellemtelen emberek! Szégyellem, hogy a keresztszüleim.”

Kérdések:

- 1. A kommentekben található állítások milyen bűncselekmény megvalósítására alkalmasak?**
- 2. Van-e olyan komment, amely nem fogalmaz meg tényállítást? Mi lehet ennek következménye az adott személy vonatkozásában?**
- 3. Jelentőséggel bír-e a bűncselekmény megállapítása szempontjából az, ha a kommentelők tisztában vannak azzal, hogy az állítások mögötti tények igazak-e vagy sem?**

33. ESET

Kúria Bfv.7/2019/6. számú precedensképes határozat

„A” és „B” a délutáni órákban autóval utazott Balatonszemesről Balatonboglár felé, napsütéses, csapadékmentes napon, jó látási viszonyok mellett a

kétirányú, terelővonallal elválasztott, irányonként a 3 méter szélességet elérő forgalmi sávokkal ellátott főúton. Az adott útszakaszon a megengedett sebesség 90 km/h volt. „A” szabályos körütekintést, meggyőződést és irányjelző használatát követően kezdett bele az előtte lassabban, hozzávetőlegesen 75 km/h-val haladó gépjármű előzésébe. Áttérve a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávba „A” észlelte, hogy menetirányával ellentétesen közelít felé egy másik gépjármű, így úgy döntött, hogy az előzési manőver végrehajtását megszakítva gázelvétellel lassítja járművét és visszasorol az előzni kívánt gépjármű mögé. Ebben a pillanatban a szintén vezetői engedéllyel rendelkező, aktívan vezető „B” felnézett a telefonjából, amelyen az elmúlt percekben egy videót nézett, és tévesen felmérve a szemből jövő gépjármű és a közöttük lévő legalább 190 méter hosszú szakaszt, felszólította „A”-t, hogy azonnal soroljon vissza a gépjármű mögé. „A” megfelelően értékelte a kialakult helyzetet és a visszasorolás kivitelezhetőségét, azonban „B” a következő pillanatban gondolkodás nélkül megragadta a kormányt annak érdekében, hogy visszatérjen a menetirány szerinti jobb oldali sávba. „A” megijedt és „B” fellépésére rögtön elengedte a kormányt. Az eltúlzott kormányzásnak köszönhetően a gépjármű körülbelül 75-80 km/h sebességgel a jobb oldali útpadka felé haladt, onnan balra irányuló kormányzással és folyamatos fékezéssel körülbelül 30-35 km/h sebességgel a felezővonalat túllépve a felé 60-65 km/h sebességgel

szemből érkező gépjárművel ütközött. A szemből érkező járműben utazó „C” és utasa „D” olyan súlyos sérüléseket szenvedett a baleset következtében, hogy „C” 4 nappal, „D” 1 hónappal később a kórházban hunyt el. „A” a baleset során 8 napon túl gyógyuló, „B” pedig 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szerzett.

Kérdések:

- 1. Mely magatartás idézte elő a fenti tényállás szerinti eredmény bekövetkezését? Ki tekinthető és mely bűncselekmény elkövetőjének?**
- 2. A más által vezetett gépjármű kormányának megragadása és a jármű félrekormányzása milyen közlekedési bűncselekményt/azon belül is mely elkövetési magatartást valósítja meg?**
- 3. Tekinthető-e „B” a jármű vezetőjének?**
- 4. Mentésülhet-e „B” a büntetőjogi felelősség alól végszükségre, mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozással?**

34. ESET

BH 2020.3.64. A Kúria Bt.688.II./2019/5. számú precedensképes határozata alapján

A nyugdíjas korú, több tíz éve megfelelő helyismerettel rendelkező „A” szokásaihoz híven a délutáni bevásárlásból tartott hazafelé gépjárművével a megszokott

útvonalon. A közlekedéssel érintett, kétirányú útszakasz mellett, „A” haladási irányának megfelelően, az út jobb oldalán húzódott egy kétszer-két pályás, osztott vasúti sínpálya, amely egyik vasúti átkelőhelyén szeretett volna jobbra kanyarodva átkelni. A sínpálya és az út keresztezésénél az elsőbbségadás kötelező, két vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete közúti jelzőtábla és egy megfelelően működő fényoszlop jelezte az átkeléshez irányadó szabályokat, ugyanakkor „A” a megfelelő körültekintés nélkül úgy hajtott be a kereszteződésbe, hogy számára a fényjelző piros jelzéssel jelezte az átkelés tilalmát, illetve a vasúti kocsi érkezését. „A” azért sem vette észre, hogy korábbi haladási irányából érkezik az ekkor körülbelül 50 km/h-s sebességgel érkező vasúti kocsi, mert a kereszteződésbe való betekintést elmulasztotta. A veszélyhelyzetet a mozdony vezetője észlelte, azonban az ütközést a vasúti átkelő közelsége miatt már nem tudta elkerülni, a mozdony folyamatos fékezés mellett mintegy 25 km/h-s sebességgel a személygépkocsi jobb oldalának ütközött. „A” gépjárműve 180 fokos kört leírva, teljes egészében megpördült, majd az út túloldalán álló helyzetben állt meg. Személyi sérülés nem történt, azonban az eset oly mértékben zavarta meg a vasúti közlekedés további zavartalan működését, hogy körülbelül 3 órás üzemzavar keletkezett, amely összesen 25 vonat menetidejét zavarta meg. „A” először kiszállt az autóból, hogy felmérje a baleset eredményeit, azonban a rendőri intézkedést már

nem várta meg, visszaült a gépjárművébe és hazaindult a megvásárolt termékekkel.

Kérdések:

1. Milyen bűncselekmény(ek) elkövetője „A”?
2. Vizsgálja meg a Btk. 323.§-a szerinti törvényi tényállást! Kimeríti „A” magatartásával az abban foglalt tényállási elemeket?
3. A KRESZ 58.§ (1) bekezdésében foglalt megállási és meggyőződési kötelezettség megsértésén túl megállapítható-e „A” büntetőjogi felelőssége cserbenhagyás vétségében? Melyek a cserbenhagyás vétségének legfőbb jellemzői?

35. ESET

Kúria Bfv.1109/2019/7. számú precedensképes határozata

„A” és egyetemi barátai minden nyáron összeültek a már hagyományá vált balatoni találkozójukra, ahol egy hétvégén át barangoltak a Szent György-hegy festői környezetében, közösen főztek, nosztalgiáztak az egyetemi éveikről, rengeteget nevettek és persze annál több alkoholt is elfogyasztottak. A szombat esti mulatozásnak vasárnap hajnali 4-5 óra körül lett vége, „A” az este folyamán összesen 8 cl tequilát, körülbelül 2 dl whiskeyt és 10 db fél literes sört fogyasztott el.

„A” vasárnap 12 óra körül ébredt fel, egy kiadós reggeli és 1 liter víz elfogyasztását követően magabiztosan ült a kormány mögé, hiszen egyáltalán nem érezte magát fáradtnak vagy másnaposnak. A hazafele vezető úton egy óra vezetést követően „A” észlelte, hogy az útszakaszon általános rendőri intézkedés történik, így kénytelen lesz megállnia. Az anyós ülésen ülő „B” még a rendőri intézkedés során is egy megbontott sört kortyolgatott, a rendőrök pedig észlelték, hogy „A” vélhetőleg egy hosszú éjszaka után ül a volán mögött. „A”-val szemben a rendőri szerv munkatársai a helyszínen levegőalkohol szondát alkalmaztak, amely egyből kimutatta, hogy „A” szervezetében a vezetéskor 0,45 mg/l levegőalkohol koncentráció előidézésére alkalmas szeszes ital fogyasztásából származó alkohol volt.

Kérdések:

- 1. „A” a vezetés előtt nem tudott meggyőződni, hogy a szervezetében megtalálható-e még az éjszaka elfogyasztott alkohol, azt azonban mérlegelést követően el tudta dönteni, hogy alkoholos befolyásoltság alatt már nem áll, biztonságosan képes vezetni. Hivatkozhat-e „A” a fenti esetben tévedésre, mint büntethetőséget kizáró okra?**
- 2. Miként követhető el az ittas járművezetés vétsége? Mire kell az elkövető tudatának pontosan**

kiterjednie az elkövetés során és milyen bűnösségi forma mellett követhető el a bűncselekmény?

3. Milyen büntetést fog mindenképpen kiszabni az eljáró bíróság „A”-val szemben?

36. ESET

BH 2022.6.146

„A” derült időben, megfelelő látási- és száraz útviszonyok mellett vezette gépkocsiját, vele utazott felesége „D” is, bekötött biztonsági övvel. Az adott útszakaszon a megengedett legnagyobb sebesség 90 km/h volt, „A” haladási sebessége azonban a 120 km/h-s sebességet is meghaladta.

„B” azonos irányba haladt a fenti úton „A” gépjárműve előtt 45 km/h-val. „B” gépjárműve előtt vele azonos sebességgel haladt „C”, akinek a sebességét „B” túl lassúnak ítélte, így bal oldali irányjelző használatával, de anélkül, hogy a visszapillantó tükörbe belenézett volna megkezdte „C” járművének előzését. Az előzés megkezdésekor „B” gépjárműve nem sorolt át teljes egészében a bal oldali sávba, csupán az út közepén haladt. „A” a fenti manőver megkezdése előtt szintén előzés céljával áttért a menetirány szerint bal oldali forgalmi sávba, „A” körülbelül ekkor 60 méter távolságra volt „B”-től, amely távolság a meglévő sebességkülönbség okán pár másodpercen belül körülbelül 25 méterre csökkent. „A” és „B” észlelték a kialakult veszélyhelyzetet. „B” annak

érdekében, hogy elkerülje az ütközést hirtelen fékezésbe kezdett, jobbra kormányozva pedig visszatért az előtte haladó „C” által vezetett jármű mögé. „A” látta, hogy „B” éles fékezésbe kezd, de nem tudta megítélni, hogy „B” vissza tudni térni a jobb oldali sávba anélkül, hogy ütközne „C”-vel. Ennek okán „A” a veszélyhelyzet elkerülése érdekében gépjárművét balra kormányozta, a bal oldali útpadkára felhajtva egy 40 méter távolságon keresztül sodródni kezdett. „A” ezt követően visszatért a menetirány szerinti jobb oldali sávba, megpördült és a gépjármű a tetejére borulva az út melletti vízelvezető árokban állt meg. Az ütközés következtében „D” olyan súlyos gerincsérülést szenvedett, hogy pár hét elteltével a kórházban a sérülések szövődményeként kialakult tüdőgyulladás miatt elhalálozott.

Kérdések:

- 1. Jelölje meg a bűncselekmény elkövetőjét/elkövetőit, valamint minősítse a fenti tényállásban foglalt magatartásokat, figyelemmel a bűncselekmény eredményére!**
- 2. Megállapítható-e „B” közlekedési szabályszegése az előzési manőver tekintetében?**
- 3. „A” esetében megállapítható-e bármilyen, a KRESZ szabályai szerinti kötelező szabályszegés megvalósítása?**

37. ESET

EH 2019.05.B11., a Kúria Bfv. II. 1.219/2018. határozata alapján

„A” és „B” házassága a második közös gyermekük születését követően megromlott, így a válás mellett döntöttek. Pár héttel a házasság felbontását követően „A” megtudta a közös barátoktól, hogy „B” viszonyt folytat egy kollégájával, „C”-vel. „C” csak pár utcával lakott csak messzebb „A”-tól, így „A”-nak sikerült megfigyelnie, hogy milyen útvonalon jár haza „C” a munkából. „A” az elkövetés idején ezen az útvonalon várta gépjárművében „C” érkezését, aki szokásához híven elhaladt a fenti úton. Amikor „A” észrevette, hogy „B” külön autóban halad „C” előtt, azonnal gázt adott „B” és „C” után indulva. „A” a megfelelő sebességre gyorsulva először „C”-t előzte meg, majd „B” előzését is megkezdte. „A” folyamatos kézmozdulatokkal jelezte „B”-nek, hogy álljon meg és rájlesztve „B”-re hirtelen irányába történő kormányzással próbálta leszorítani őt a főútról. „B” lassított és „A” mögé kerülve, őt először balról próbálta meg kikerülni, de ezt „A” megakadályozta. Mire „A” és „B” lehúzódtak és megálltak az út menetirány szerinti jobb oldali sávjában, már „C” is megérkezett, aki a főút közepén megállt. „A” ekkor odalépett „C” személygépkocsijához, annak jobb első, lehúzott ablakán behajolt abból a célból, hogy a motort leállítsa és közösen kérdőre vonja „B”-t és „C”-t a viszonyuk miatt. „C” ebben a pillanatban rálépett a gázra

és a főúton mintegy 35-45 km/h-s sebességgel haladva 100-150 méter hosszasan szállította a csípőjétől befele az autóba lógó „A”-t. Annak érdekében, hogy „A” kiessen a gépjárműből „C” többször erősen fékezett és hirtelen váltakozva jobbra és balra kormányozta a járművét. „A” egy lassítás során kilökte magát a felvett pozícióból, amiből a földre esett, de az esés következtében nem sérült meg.

Kérdések:

- 1. Minősítse külön-külön „A” és „C” magatartását! Ki vagy kik tekinthetőek az egyes bűncselekmények sértettjeinek?**
- 2. Értékelhette-e „C” „A” magatartását a felé és „B” felé irányuló jogtalan támadásként? Ezalapján fennállhat-e „C” esetében a jogos védelmi helyzetben való cselekvésre történő hivatkozás? Térjen ki a jogos védelmi helyzet megállapításához szükséges tényállási elemek értékelésére is!**

38. ESET

BH 2019.11.289

„A” és „B” délután megbeszéltek, hogy találkoznak egyetemi barátaikkal egy péntek esti házibuliban. A két lány megbeszéltek, hogy együtt érkeznek az eseményre, azonban „B”-nek el kellett mennie a húgáért, annak

teniszedzésére és őt még haza kellett vinnie a buli előtt. Azért, hogy „B” időt nyerjen és ne maradjon le a buli összes izgalmáról elkérte szülei autóját és kishúga hazaszállítását követően autóval érkezett a csoporttársa házához. Az összejövetel alkalmával „A” és „B” pár barátjukkal elvonultak a kerthelyiség egyik végébe, ahol közösen marihuánás cigarettafogyasztottak. „A” ódzkodott attól, hogy milyen hatást fog nála kiváltani a kábítószer, de nem szeretett volna kimaradni a dologból, így csak egyetlen egy alkalommal szívott bele a cigaretta, „B” azonban ezt 3-4 esetben is megtette. A marihuánás cigarettafogyasztástól mindketten bódult állapotba kerültek, a bódultság, nyomottság és az ezzel járó lelassultság tünetei azonban „B”-nél jóval erősebben jelentkeztek.

A két lány rövid időn belül megunták a bulit és úgy döntöttek, hogy „A”-nál folytatják az estét. „B” nem szeretne volna csoporttársa házában mélygarázsában hagyni szülei gépjárművét, ezért engedte az erre magától vállalkozó „A”-nak, hogy vezesse azt, hiszen magán egyébként is sokkal jobban érezte még a kábítószer hatását. „B” először felhozta a járművet a garázból, majd annak érdekében, hogy lepihenjen lefeküdt a jármű hátsó ülésére. „A” ezután rögvést beült a kormány mögé és elhajtott. Vezetés közben általános közúti ellenőrzés keretein belül rendőrszolgálat megállították, majd igazoltatták „A”-t, aki az ellenőrzés által okozott

stresszhelyzet miatt azonnal bevallotta, hogy pár órával azelőtt ő és „B” is kábítószerrel fogyasztott.

Kérdések:

- 1. Megállapítható-e, hogy mely magatartással engedte át „B” a számára a jármű vezetését? Megvalósulhat-e kifejezett átengedésre irányuló magatartás esetén a járművezetés tiltott átengedésének vétsége?**
- 2. „A” azért vállalta a személygépkocsi vezetését, hiszen teljes mértékben alkalmasnak érezte magát arra, hogy a közúti közlekedésben részt vegyen. Tekinthető-e „A” ennek fényében a vezetésre alkalmatlan személynek?**
- 3. „B” hivatkozhat-e az eljárás során ténybeli tévedésére, ezáltal a szándékosság alapvető hiányára figyelemmel arra, hogy nem tudta, hogy „A” még mindig valóban bódult állapotban van-e?**

39. ESET

Dunakeszi Járásbíróság B.148/2020/8. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla Bhar.62/2022/5. számú határozata

„A” és férje „B” 2010 és 2021 között háziállatok, főként macskák szaporításával, valamint értékesítésével foglalkozott. Miután „B” egy tragikus közlekedési balesetben életét veszítette, „A” egyszemélyben próbálta

fenntartani a közös vállalkozást, ami néhai férje segítségével már túlzott terhet jelentett a számára, ezért „A” úgy döntött, hogy különböző módokon, de megszabadul a jószágoktól.

„A” tudomással bírt róla, hogy lakóhelyétől pár utcával arrébb egy idős úr, „C” él, aki rengeteg állatot, így macskákat, haszonállatokat, sőt három kutyát is tart a kertjében. Egy napon „A” az éjszakai órákban elsétált „C” házához azzal a céllal, hogy a nála lévő krumpliszáokban lévő 6 db kölyök macskát bedobja a férfi kertjébe. Amikor a zsákból 3 macska kiesett az ingatlanon lévő kutyák hangos ugatásba kezdtek. „A” tartva attól, hogy a hangzavar miatt a környékeliek őt észreveszik, az autójához szaladt és elhajtott a helyszínről. „A” nem tudta, hogy mit tegyen a nála lévő macskákkal, azokat hazavinni már nem szeretne volna. Még ezen az estén „A” a város szélén lévő természetes víztározóhoz sietett, amelybe a zsákban maradt kölyök macskákat akként dobta be, hogy a zsák száját a gépjárműben lévő gyorskötözővel lezárta. A kertbe bedobott macskákat a „C” ingatlanán élő kutyák hosszú percekig ugatták, majd megtámadták, amelyet egyik állat sem élt túl. Ugyanezen sorsra jutottak a vízbe dobott macskák is, akik pár percen belül olyan mennyiségű vizet nyeltek, hogy megfulladtak, majd a víztározó aljára süllyedtek.

„A” az eljárás során előadta, hogy azért dobta be „C” kertjébe a három kisállatot, mert szeretne volna, ha sikerül nekik új gazdát találni.

Kérdések:

- 1. Hogyan követhető el az állatkínzás bűncselekménye?**
- 2. Megállapítható-e „A” felelőssége a „C” ingatlanára bedobott macskák esetében, amennyiben az elkövető szándéka elmondása szerint arra irányult, hogy új gazdát találjon az állatoknak?**
- 3. Tekintse át az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény gondozási kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseit! Alappal bízhatott „A” abban, hogy „C” védelmébe és gondozásába veszi a telkére bedobott macskákat?**
- 4. Minősítse „A” cselekményét mind a hat macska vonatkozásában!**

MEGOLDÓKULCS

1. ESET

Válaszok:

1. Milyen elkövetési magatartás azonosítható „B” és „C” tekintetében?

A férj és hazaérkező fia egyértelműen abban a helyzetben voltak, hogy a sértett állapotát felismerve hozzá mentőt tudjanak hívni. A kora reggeli óráktól kezdődően egyértelmű volt a sértett állapotának folyamatos romlása, majd 12 óra 40 perckor újraélesztéssel is próbálkoztak. Ez nem mentesíti őket azon kötelezettség alól, hogy szakszerű segítséget hívjanak a haldokló sértetthez.

2. Amennyiben a magatartások alkalmasak bűncselekmény elkövetésére, úgy a történeti tényállás alapján az milyen törvényi tényállásba ütközik?

Jelen esetben a gondatlan emberölés és a segítségnyújtás elmulasztásának konkurálását láthatjuk. A következetesen érvényesülő ítélkezési gyakorlat és a jogirodalom a mulasztással elkövetett emberölés és segítségnyújtás halált okozó elmulasztása elhatárolását nem az elkövetési magatartás vagy az eredmény, hanem a mulasztás alapját képező kötelezettség fennállása alapján lehet

elvégezni. A mulasztás ténye és az azzal okozati összefüggésben álló halálos eredmény alapján kell állást foglalni a helyes minősítés kérdésében, így abban, hogy a cselekmény az emberölés [Btk. 160. § (1) bekezdés], avagy a segítségnyújtás elmulasztása súlyosabban értékelendő [Btk. 166. § (2) bekezdés] törvényi tényállásának feleltethető-e meg. Amennyiben speciális kötelezettség fellelhető a történeti tényállásban és nem csupán az általános emberi segítségnyújtási kötelezettség merül fel, úgy az emberölés tényállását kell megállapítani. Jelen esetben a kötelezettség alapja a családi, rokoni viszony, amely több az általános segítségnyújtási kötelezettségnél.

3. Értékelhető-e a vádlottak magatartása öngyilkosságban közreműködés büntettként?

A vádlott védekezése arra irányult, hogy felesége öngyilkosságában lehet fellelni a felelősségét. Ez az érvelés azonban helytelen, hiszen az öngyilkossághoz való segítségnyújtás aktív magatartást feltételez, ilyen viszont a megállapított tényállás szerint nem történt.

4. Fennáll-e okozati összefüggés a halálos eredmény és a vádlottak magatartása között?

A mulasztás és az eredmény között közvetlen okozati összefüggésnek kell lennie, jelen esetben egyértelmű, hogy az orvosi segítség időben történő bevonása az életkilátásokat javíthatta volna, azonban annak teljes elmaradása bizonyosan közrehatott a halálos eredmény gyorsabb bekövetkezéséhez.

2. ESET

Válaszok:

1. Miben rejlik a terhelt cselekményének motívuma? Azonosítható-e és ha igen, akkor milyen körülmények miatt a terhelt tudati oldalán meglévő ölési szándék?

Valószínűsíthető, hogy a feldúlt idegállapotban lévő vádlott a vadászpuskájának a kézhezvételével és töltényekkel való megtöltésével már számolt azzal, hogy a sértettel való találkozás alkalmával azt közelről használni fogja, így tudatában a halálos eredmény bekövetkezésének a lehetősége bizonyosan felmerült. Mindenképpen az ölési szándékot támasztja alá az a tény, hogy már az első lövés is célzottan a sértett felé történt, illetve a menekülő sértettet hátulról érte. A cselekmény kitartó jellege pedig abban állapítható meg, hogy a fedezéket kereső sértettet a vádlott tovább kutatta és ismételten rálőtt. Azonban a cselekmény nem minősül előre kiterveltnak, mert a rögtönös szándék kialakulását követően a vádlott meg is kezdte a cselekmény végrehajtását, még akkor is, ha autóval kellett a helyszínre mennie. Az előre kiterveltséghez szükséges az, hogy az elkövető tudatosan végig gondolja akár a cselekmény megvalósításának

részleteit, vagy a cselekményt követő menekülés, bizonyítékelrejtés részleteit.

2. Mi befolyásolhatja a cselekmény minősítését?

Jelen esetben az emberölés minősítését a sértettek száma fogja meghatározni. A több ember sérelmére elkövetett emberölés akkor állapítható meg, ha legalább két sértettje van a cselekménynek és mindegyikük meghalt. Amennyiben bármelyik sértett életben marad, úgy a cselekmény kísérletét kell megállapítani. A több ember sérelmére elkövetett emberölés úgynevezett összefoglalt bűncselekmény, így a sértettek számától függetlenül egyrendbelinek minősül.

3. Miként befolyásolja a cselekmény megítélését az a körülmény, hogy a terhelt a lövését úgy adta le a felesége szeretője irányába, hogy a sértettet ténylegesen nem látta a lövés pillanatában, valamint, hogy a lövés sikerességéről később sem győződött meg?

Az irányadó tényállás szerint a lövést célzottan adta le az épület irányába a sértett felé. Nem feltétele az emberölésnek, hogy az elkövető pontosan lássa a sértettet és egyidejűleg meg tudjon győződni arról, hogy cselekménye sikeres volt. Ha ezt feltételként szabnánk, az azt jelentené, hogy a csapdaállítással megvalósuló emberölések minősülése elnehezülne.

3. ESET

Válaszok:

1. Megállapítható-e az anya büntetőjogi felelőssége a fenti tényállás alapján? Ha igen, úgy milyen bűncselekmény(ek)ben?

Az újszülött megölése bűncselekményt a hatályos törvény már nem ismeri. Az ilyen típusú elkövetéseknél a vizsgálat alapját az képezi, hogy az anya felismerhette-e a terhességet és a felismerést követően milyen módon viselkedett. A tényállás szerint a nő tagadta a terhességet és daganatos betegségeire hivatkozott, azonban orvosát nem kereste fel. A terhesség titkolásának egyértelmű jele az is, hogy terhességgondozás hiányában az anya egyáltalán nem készül fel a gyermek érkezésére. Ez a babaruhák, a születés utáni alapvetően szükséges felszerelések hiányából egyértelműen következik. A vádlott cselekménye egyértelműen a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés i) pontja szerint minősülő 14. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölésnek minősül.

2. Kihatással lehet-e a magatartás társadalomra veszélyességére az anya szülés közben és után fennálló zaklatott, felfokozott lelki állapota?

Az eltitkolt terhességeknél nem merül fel ennek az állapotnak a jelentősége, ugyanis hosszú hónapok állnak rendelkezésre a cselekmény

következményeinek a mérlegelésére. Az anya tudatszűkült állapota a gyakorlatban csak olyan esetekben merül fel, ahol a szülés közben, vagy a szülést követően történik olyan tevékenység vagy mulasztás, amely az újszülött halálához vezet, azonban ez az ok szoros összefüggést mutat a tudatszűkült állapottal.

3. Felmerülhet-e Ön szerint „B” és „C” büntetőjogi felelőssége is?

Habár a tényállás szerint „B” és „C” nem voltak az ügy terheltjei – lehet, hogy életkoruknál fogva –, esetükben érdemben merül fel a segítségnyújtási kötelezettség elmulasztása. A segítségnyújtási kötelezettség jelen esetben nemcsak az anya felé, hanem az újszülött felé is jelentkezne, így felelőségük ez alapján megállapítható lenne.

4. ESET

Válaszok:

1. Ki vagy kik a bűncselekmény elkövetői?

Elsődlegesen azt a kérdést kell eldönteni, hogy a gyermek táplálási kötelezettsége csak az anyát, vagy az apát is terheli. Figyelemmel arra, hogy a táplálás hiánya vezetett a gyermek halálához, aminek hónapokon keresztül a testsúlycsökkenéssel járó fizikai tünetei is felismerhetőek voltak, nem csupán az

anya, hanem az apa felelősségét is megalapozzák. Az apa érdemben nem hivatkozhat arra, hogy ő bízott az anyai ellátásban, amikor látnia kellett, hogy az bizonyosan nem vezet eredményre. Ráadásul a szülőpárnak ez nem az első gyermeke volt, így az apa még tapasztalatlanak sem tekinthető. Mindezekre tekintettel a vádlottak az emberölést társtettesként követték el.

- 2. Befolyásolja-e „B” felelősségét, ha az apát „A” mindvégig abban a tudatban tartotta, hogy a gyermeket rendszeresen eteti, ezt előtte is számtalan alkalommal megtette, valamint, hogy folyamatos kapcsolatot tart a háziorvossal? Megállapítható-e „B” esetében a tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok fennállása?**

A tévedés akkor fogadható el büntethetőséget kizáró okként, ha akadályát képezi annak, hogy az elkövető a cselekményének a következményeit felismerje. Nincsen meggyőző tényállási adat arra vonatkozóan, hogy a férj miért nem kellett, hogy felismerje a második gyermek súlyos egészségi állapotát és alultápláltságát. A védelem bizonyára egyetlen lehetséges stratégiaként választotta a tévedésben való bizakodást, azonban a hónapok alatt elhúzódó és nap mint nap felismerhető állapot kizárja az ilyen hivatkozást.

- 3. A bűnösség mely formája azonosítható a terheltek vonatkozásában?**

A fent említett okokra tekintettel a terheltek egyenes szándékának megállapítása alappal merülhet fel, azonban az egyenes és az eshetőleges szándék elhatárolása nem értelmi, hanem az érzelmi oldalán lehetséges. Hiába volt előre látható a halálos eredmény bekövetkezésének a bizonyossága, azt nem lehet állítani, hogy a belenyugvás helyett a terheltek érzelmi viszonyulását a kifejezett kívánat jellemezte volna.

4. Milyen bűncselekmény valósult meg? Mi a konkrét elkövetési magatartás?

Jelen esetben mulasztással elkövetett emberölés állapítható meg azzal, hogy a sértett gondozásának hónapokon keresztül történő elmaradása a kiéheztetéshez vezetett, amely egyértelműen a különös kegyetlenség megállapítására alkalmas.

5. ESET

Válaszok:

1. „B” esetében megállapítható-e az erős felindulásban elkövetett emberölés tényállási elemeként számon tartott méltányolható ok?

Az erős felindulásban elkövetés csak akkor állapítható meg, ha az méltányolható okból történik, amelyet a bíróság minden esetben körültekintően vizsgál. A sértett homoszexuális irányultsága a terhelt részéről ismert volt, így közeledése egyáltalán nem étékelhető

úgy, ami hirtelen éplélektani alapon tudatszűkült állapotot hozhatott volna létre. Attól sem lehet eltekinteni, hogy a terhelt és a sértett a tényállás szerint korábban is ismerősök voltak, „B” válasát követően befogadta, így egy italozással töltött este ilyen reakciója mindenképpen megalapozatlan volt.

2. Miért zárható ki a jogos védelmi helyzetben történő cselekvés „B” tekintetében?

A jogos védelem esetén kizárólag a támadás elhárításhoz szükséges mértékű magatartás fogadható el. Jelen esetben a sértett részéről klasszikus értelemben vett támadás nem történt, cselekménye leginkább csak szeméremsértő volt. Mindazonáltal még ha el is fogadjuk a sértett magatartását támadásként, az elhárítás mértéke térben és időben jóval meghaladta a jogos védelem kereteit.

3. Amennyiben az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapítását nem tartja helytállónak, úgy miként minősíteni a tényállás szerinti magatartást?

Az idős sértettel szembeni felfokozott indulatban történő, brutális és elhúzódo tartamú bántalmazás megalapozza a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés minősítését.

4. Foglaljon állást a cselekmény egyenes vagy eshetőleges szándékkal való elkövetéséről!

Nyilvánvalóan a vádlott azzal védekezik, hogy szándéka nem irányul emberölésre, hiszen a sértett

életben volt, amikor a lakásban hagyta, ha valóban meg akarta volna ölni, arra lett volna lehetősége. Ebben az esetben kétségtelenül előre látható volt a halál bekövetkezése, amely jellemezte az elkövető tudati oldalát, hiszen tartósan és kitartóan ütlegelte az idős sértettet, felismerte, hogy amíg a cigarettát elszívta a sértett mozdulatlanul feküdt és mit sem törődve a sértett állapotával, magára hagyta őt az üres lakásban. Kétségtelen, hogy az egyenes és az eshetőleges szándék között az értelmi oldal vonatkozásában nincsen különbség. A terheltnek tehát fel kellett ismernie, hogy a bántalmazás, a magára hagyás a sértett halálához vezethet. Ugyanakkor az érzelmi oldalon való különbségtétel adja meg a helyes megoldáshoz a választ. Belenyugvást kell megállapítanunk minden olyan esetben, amikor az elkövető az általa észlelt következmény elérése érdekében nem tesz meg minden tőle telhetőt. A joggyakorlat sokszor ezt közömbösségnek hívja, bár nem ez a megfelelő kifejezés annak leírására, hogy az elkövető, bár tudja a cselekmény következményét, de végrehajtásának intenzitása, módja, elszántsága nem olyan mértékű, mint egy olyan elkövető esetén, aki mindent megtesz az általa megcélzott következmény elérése érdekében.

6. ESET

Válaszok:

1. **Egyetért-e a Kúria alább kiemelt indokolásával? –**
„A jogos védelmi helyzet megszűnése után, de a közvetlen hozzátartozó sérelmére elkövetett jogtalan támadás miatti menthető felháborodás hatása alatt megvalósított ölési cselekmény erős felindulásban elkövetettként minősül.”

Nyilvánvaló, hogy egy jogeset leírása és a teljes bizonyítási eljárás áttekintése nem lehet egyenértékű. A példa alapját képező tényállásban a Kúria az erős felindulásban elkövetett emberölés minősítését látta megalapozottnak. Álláspontunk szerint azonban a férj cselekménye túlmutat a jogos védelmi helyzetből eredő menthető felindulás mértékén, különösen úgy, hogy korábban tettelegesség nem volt közöttük. A tényállás szerint a feleség már nem tudott felállni, így dőlt neki az ágynak, így ebben a helyzetben a késnek a kezéből való kicsavarása a több alkalommal történő nyaki szúrt sebek előidézése és a mozdulatlan sértett órákon át történő hátrahagyása túlmutat a méltányolhatóság keretein.

2. **Megítélése szerint a védekezés melyik iránya lehet a fenti ügyben hatásosabb: a férj jogos védelmi helyzetre történő hivatkozás vagy az emberölés privilegizált esetére, az erős felindulásban történő elkövetésre való érvelés?**

A jogos védelmi helyzet kizárólag a jogtalan támadás elhárításáig tarthat. Ezáltal a feleség ágyhoz dőlését követően már kizárt a jogos védelmi helyzetre való hivatkozás, így a védekezés iránya itt inkább egy elfogadhatóbb alternatíva felajánlása, amely, mint az idézetből kiderül, a Kúria szerint megalapozott volt.

3. **Tarthatott „B” a felesége újabb támadásától?**

A feleség újbóli támadásának gyakorlatilag nem volt esélye, így minden azt követő cselekmény, ami a korábbi támadás elhárításából következik, a túllépés hatálya alá tartozna, hiszen a férj elhárítása sikeres volt. A túllépés ijedtségből, vagy menthető felindulásból adódóan büntethetőséget kizáró ok a beszámítási képesség hiánya miatt. Jelen esetben a beszámítási képesség hiánya nem volt megállapítható, csupán a felháborodás hatása volt kimutatható a cselekményben.

7. ESET

Válaszok:

- 4. Minősítse büntetőjogi szempontból külön „A” és külön „B” esetében az egyes elkövetési magatartásokat, állapítsa meg, hogy milyen elkövetői minőségben valósította meg „A” és „B” az egyes tényállásokat!**

Kétségtelen, hogy az elkövetők eredeti szándéka a cselekmény elkövetése során megváltozott. A lopásnak indult cselekmény a sértett leütésével rablássá változott, azonban az idegen dolog megszerzése érdekében alkalmazott cselekmény folytán halálos eredmény bekövetkezése a minősítést nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetétére változtatja. Az elkövetői alakzatok esetében az a döntő, hogy törvényi tényállási elemet melyik elkövető valósít meg, vagy a törvényi tényállás megvalósításához csak segítséget nyújt.

- 5. Mire terjedt ki eredetileg „A” és „B” szándéka? Hogyan értékelné „B” büntetőjogi felelősségének szempontjából azt a körülményt, hogy az elkövetés során „A” hirtelen szándékot váltott?**

„A” és „B” szándéka eredendően lopásra irányult, majd a zsinegelés megkezdésével kétségtelenné vált, hogy „A” a sértett megölését szándékozza. Bizonyára „B” védekezhetne azzal, hogy nem volt tisztában „A” szándékának megváltozásával, azonban ez két ok miatt sem foghat helyt. Egyrészt „B” adta oda a táskából a zsineget, másrészt a 10-15 perc fojtogatás mindenki

számára egyértelművé teszi, hogy a cselekmény a sértett halálának előidézésre szolgál.

6. Hogyan határozható el a tettesként és a részesként történő elkövetés közötti különbség?

Az elhatárolás alapja a törvényi tényállás kereteibe való beillesztése a történeti tényállásnak. „B” a segítségnyújtáson kívül és a támogató jelenlétén felül az öléshez kapcsolódó tényállási elemet nem valósított meg, így őt bűnszegédnek kell tekinteni.

8. ESET

Válaszok:

4. Miként határozható el egymástól az emberölés büntette az öngyilkosságban közreműködés büntettétől? Melyik törvényi tényállásnak felel meg „B” magatartása?

Az emberölés esetében az ölésre irányuló magatartást a terhelt fejté ki, a sértett akarata ellenére. Amennyiben a sértett önmaga dönt életének kioltásáról, vagy a harmadik személy rábírja őt az öngyilkosságra, úgy a Btk. 162. §-a szerinti öngyilkosságban közreműködést kell megállapítani. „B” figyelemmel arra, hogy átadta

a mérget, de azt a felesége önként fogyasztotta el, így az emberölés kísérlete nem merül fel.

5. **„A” tanúvallomásaiban akként nyilatkozott, hogy korábban sosem akart öngyilkos lenni és egyáltalán nem akart meghalni azon az estén. Ennek ellenére az eljárás során elmeorvos-szakértő állapította meg, hogy „A” a tényállásbeli estén nem szenvedett olyan kóros elmeállapotban, ami korlátozta volna abban, hogy magatartásának lehetséges következményeit felismerje vagy hogy ezen felismeréssel ellenkezően cselekedjen. Milyen szempontból bírhat jelentőséggel annak tisztázása, hogy „B” magtartása váltotta-e ki az öngyilkossági szándékot „A”-ban vagy hogy a cselekménybe pusztán behajszolta-e őt?**

A nyomozóhatóság azért szentelt nagyobb figyelmet a sértett esetleges kóros elmeállapotának, mert abban az esetben, ha kóros elmeállapota korlátozta volna a következmények felismerésében, úgy emberölés kísérletét kellene megállapítani. Az öngyilkosságban közreműködés feltételezi ugyanis, hogy a rábírt személy, vagy akinek segítséget nyújtanak az öngyilkosság megkezdéséhez, az rendelkezik a cselekménye következményeinek a felismerésével.

6. **Halmazatként megállapítható-e az alapbűncselekmény mellett a kényszerítés vagy a személyi szabadság megsértésének büntette?**

A kényszerítés úgynevezett alternatív bűncselekmény, így látszólagos alaki halmazatot képez. A személyi szabadság megsértése a tényállás történetisége alapján a sértett beleegyezésére való tekintettel nem merül fel.

9. ESET

Válaszok:

- 1. Jelentőséggel bír „B” magatartásának megítélése szempontjából az a körülmény, hogy „A” a bal kezével tiltakozhatott volna „B” kötözése ellen, de azt nem tette? Vezethet-e ez a sértetti beleegyezés megállapításához?**

Valójában nincsen jelentősége, mert az eutanázia aktív formája Magyarországon nem megengedett. A tényállásból nem állapítható meg jelentős mértékű sértetti beleegyezés és az sem, hogy a feleség jelentős egyetértést tanúsított volna az öngyilkosság végrehajtásában.

- 2. Amennyiben „A” korábbi bénulása és életminőségének nagymértékű csökkenése miatt már maga is elhatározta az öngyilkosság végrehajtását, úgy miként ítélné meg „B” magatartása? Hogyan határolhatók el az öngyilkosságban történő közreműködés és az emberölés tényállásai?**

Az emberölés és az öngyilkosságban való közreműködés elhatárolás tekintetében annak van

jelentősége, hogy a vádlott cselekvése valóban a segítségnyújtásig korlátozódik, vagy önmagában alkalmas lehet az élet kioltására. Figyelemmel arra, hogy a férj a sikertelenség okán elvágta felesége és saját maga csuklóját, túlmutat a segítségnyújtáson, cselekménye immár aktív ölési magatartásnak minősül.

3. A sértett életkorára és állapotára figyelemmel az emberölés mely minősített esetei állapíthatóak meg? Felmerülhet más minősítő körülmény fennállása is?

Két minősítő körülmény megállapítását lehet megalapozottnak tekinteni, így a 160. § (2) bekezdése a) és k) pontjait. Nyilvánvaló, hogy a feleség megkötözése, a gázcsapok kinyitása, majd a használati tárgyak gázolajjal való lelocsolása felkészülést és tervezést igényeltek. Ráadásul a férj nem is hagyott fel tervének sikertelensége után a cselekmény végrehajtásával és azt másnap is folytatta. Ezek a körülmények megalapozzák az előre kiterveltséget. A k) pont szerinti, idős koránál fogva a bűncselekmény elhárítására korlátozottan képes személy sérelmére történő elkövetés objektíve fennáll a sértett életkora és állapota folytán.

10. ESET

Válaszok:

1. Ki vonható büntetőjogi felelősségre a fenti tényállás alapján? Milyen jelentősége lehet a felelősség megállapításának szempontjából, hogy a vádlott és a sértett sem tartotta be az általuk előírt szabályokat?

A kutyatámadásokért való felelősség vizsgálata tekintetében nem az a kérdés bír jelentőséggel, hogy a lakók szóbeli megállapodáson alapuló hozzávetőleges szabályokat betartották-e, hanem az, hogy a kutyák tartójanak, tehát a vádlottnak kellett volna fokozott gondossággal eljárni, és a kutyatámadásnak még a lehetőségét is kizárni. Ez adott esetben úgy történhetett volna meg, ha az ebtartó megakadályozza, hogy a kutyák az emberekkel közvetlen fizikai kontaktusba kerüljenek. A vádlott az objektíve előre látható és elkerülhető eredményt a saját képességeihez és lehetőségeihez mérten elkerülhette volna, ha a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést fejtí ki.

2. Általánosságban terheli-e felelősség az állattartót az állat által okozott károk miatt? Kiterjed-e ez a felelősség a büntetőjogi felelősség viselésére is?

A jelen esetben annak van jelentősége, hogy az állattartó tudott arról, hogy kutyái mennyire veszélyesek, hiszen éppen ezért alkalmaztak különleges szabályokat. Ez a kérdés tehát túlmutat az állattartás polgári jogi következményein, az állattartó

jelen esetben nem a tőle elvárható magatartást tanúsította. A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés esetében tipikusnak mondható, hogy a foglalkozási szabály – jelen esetben a veszélyesnek minősülő kutyának a tartására vonatkozó szabályok – a rutin, az oda nem figyelés, vagy a negligens feltevés folytán megszegésre kerül. Nyilvánvalóan a vádlottnak nem állt szándékában sérülést okozni a szomszédoknak, de éppen a szabályok alkalmazása, a piros szalag használata azt bizonyítja, hogy a sérelem bekövetkezésének közvetlen veszélyét a vádlott felismerte.

3. A konkrét tényállás szerint mi a vádlott bűnösségének formája a bekövetkezett eredményre figyelemmel?

Az eredmény vonatkozásában kizárólagosan gondatlanság merül fel, azon belül is annak hanyag változata. Bár a foglalkozási szabály megszegése szándékos is lehet, de ez önmagában nem változtatja meg a minősítést, legfeljebb a 165.§ (3) bekezdését teszi alkalmazhatóvá. Megjegyzendő azonban, hogy ennek megalapozására nincsen történeti tényállási elem.

4. Ha a sértett párja az ingatlanban biztonsági okokból tartott légfegyverével két lövést adott volna le az állatokra, hogyan minősítené a magatartását? Megállapítható-e a felelősége állatkínzás bűncselekménye miatt?

A végszükségi helyzetre való tekintettel az állatkínzás bűncselekményét megállapítani nem lehetett volna.

11. ESET

Válaszok:

1. A fenti tényállás alapján mi minősül az elkövetés pontos helyének?

Az egymozzanatos, a közterületről potenciálisan látható, de kifejezett előzetes figyelemfelhívás hiányában korlátozottan észlelhető helyszínen (a gépkocsi utasterében) végbemenő erőszakos terhelti magatartás a közösségi elvárásokkal ugyan szembefordul, de kihívónak nem tekinthető, ekként garázdaságot nem valósít meg.

2. Alkalmas lehet-e a vádlott magatartása a garázdaság vétségének tényállási elemeinek, az erőszakos és kihívón közösségellenes magatartás megállapítására?

A vádlott magatartása mindenképpen erőszakos és egyben kihívón közösségellenes is. Amennyiben a cselekmény nem az autóban történik, vagy ugyan az autóban, de mások által észlelhetően hosszabb ideig tart, úgy már a garázdaság megállapítása aggálytalan lenne a másokban való megbotránkozás alkalmassága miatt.

3. Milyen halmazatban áll a könnyű testi sértés a garázdaság vétségével? Miként változna a halmazat

típusa, ha „A” 2 barátjával együtt közösen követi el a cselekményt?

Tekintettel arra, hogy a garázdaság vétsége szubszidiárius bűncselekmény, így a súlyosabban nem minősülő más bűncselekménnyel valóságos alaki heterogén halmazatban áll. Tekintettel arra, hogy a könnyű testi sértés vétsége és a garázdaság is két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, így halmazatuk megállapítható. Amennyiben hárman közösen valósítják meg a garázdaságot, úgy csoportos elkövetési alakzatot és ezáltal a 339. § (2) bekezdés a) pontja szerinti minősítést kellene megállapítani. Ez azonban a halmazatra nincsen kihatással.

12. ESET

Válaszok:

1. Értékelje a „C” által kifejtett cselekménysorozatot! Legyen figyelemmel az elkövetések időpontjaira is!

A vádlott cselekménye alapvetően a gyógytartam szerint minősül, de azokban az esetekben, amikor a sértett testtáj jellege, az előidézhető sérülés nagysága, illetve az elkövetési magatartás jellege (ökölütés, taposás, rugdosás) alappal enged arra következtetni, hogy ennél súlyosabb gyógytartam is kialakulhatott volna, úgy a testi sértés súlyosabb alakzatának a kísérletét kell megállapítani. A tényállás szerint a

cselekmények augusztus 7-én, szeptember 1-jén és szeptember 20-án történtek. Amennyiben azt feltételezzük, hogy ezek a legkorábbi olyan időpontok, amikor „C” számára lehetőség nyílt a „B” -vel szembeni cselekményre, úgy a folytatólagosság megállapítható. Abban az esetben viszont, ha rövid időköz feltételei nem állnak fenn, mert „B” és „C” mindennap találkoznak, úgy halmazatot kell megállapítani.

- 2. Helytálló lehet-e az a vádlotti védekezés, hogy a bántalmazástól minden esetben elállt, az okozottaknál egyetlen egy alkalommal sem akart volna súlyosabb sérülést előidézni „B” -nél és ezt az erre irányuló szándékát az eljárás során sem sikerült bizonyítékokkal alátámasztani?**

Nem helytálló a vádlotti védekezés, mert az elkövetés intenzitása, a támadott testtájék önmagukban alkalmasak a 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására. Ilyen például, hogy a vádlott a sértett jobb szemét nagy erővel, folyamatosan nyomta. Ebben nyilvánvalóan az az egyenes szándék érhető tetten, hogy a sértett látását károsítsa.

- 3. A tényállás alapján milyen körülményekből következtethetünk arra, hogy „B” súlyos testi sértést megvalósító magatartást kívánt kifejtteni? Fennállhat-e „B” gondatlansága a súlyos testi sértés vonatkozásában?**

A második kérdésre adott válaszon túlmenően fontos az is, hogy a támadás során verbálisan mi hangzott el a vádlott részéről. Az a kijelentés, hogy addig foglak ütni, ameddig lélegzel, nem támasztja alá azt a vádlotti érvet, hogy ő ennél súlyosabb következményt nem kívánt elérni. Ráadásul mindhárom esetben mások vetettek véget „C” támadásának. Gondatlanságról csak akkor lehet szó, ha a vádlott cselekményének a következménye csupán lehetséges és annak elmaradásában könnyelműen bízhatott, vagy fel sem mérte hanyagsága folytán a lehetséges következményt. Szó sincs olyan körülményről, amely azt támasztaná alá, hogy a testi sérülés csak lehetőségként merült fel, nem pedig bizonyosságként.

13. ESET

Válaszok:

1. Okozhatja-e az ittas állapot a fenti esetben az elkövető büntethetőségének hiányát?

Az ittas állapot, amennyiben önhibából ered, úgy kizárta teszi a beszámítási képesség hiányára való hivatkozást. Jelen esetben feltételezhető, hogy a hajléktalan életmódot folytató személyek már többször fogyasztottak alkoholt, így annak hatása nyilvánvalóan ismert volt.

2. Befolyásolhatta-e „B” -t az enyhe fokú ittassága annak felismerésében, hogy az „A” -nak okozott sérülések a férfi halálához vezetnek?

A válasz egyértelműen nem, de ez nem az ittasságnak a következménye. A sértett esetében olyan örökletes betegségek voltak, amelyek jelentősen hozzájárultak a halálhoz vezető okfolyamathoz, és ezekről a betegségekről „B” -nek nem volt és nem is lehetett tudomása. Valószínűsíthető, hogy ezzel a tudással maga a sértett sem rendelkezett. Önmagában pedig a vádlott által végrehajtott cselekmények halálos eredmény kiváltására nem voltak alkalmasak. Az eredményhez, mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött jogkövetkezmények viszont csak akkor alkalmazhatóak, ha az elkövetőt az eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli.

3. Amennyiben „B” életben marad, úgy miként változik a cselekmények minősítése, miért lehetett volna felelősségre vonni „B” -t?

Amennyiben nem következik be a halál, úgy a cselekmény megítélése egyszerűvé válik, hiszen a testi sértést kell minősíteni a gyógytartam alapján. Amennyiben az állapítható meg, hogy 8 napon belül gyógyulnak a sérülések, úgy a közterületen történő elkövetésre tekintettel garázdaságot is meg kellene állapítani a könnyű testi sértéssel halmazatban. A szubszidiaritásra tekintettel 8 napon túl gyógyuló

sérülés esetén a garázdaság látszólagos halmazatba kerülne.

- 4. Helytálló lehet-e az az okfejtés, miszerint „B” magatartása vezetett a halálhoz vezető okfolyamat megindulásához, így az okozati összefüggés fennáll az elkövetési magatartás és a bekövetkezett eredmény között?**

Amennyiben a sértettnél jelentkező betegségek előre nem voltak tudhatóak, úgy a ténybeli tévedés folytán ezért felelősség a vádlottat nem terhelheti. Hiába az általa kifejtett magatartás miatt került ebbe a helyzetbe a sértett, a dogmatikai értelemben vett oksági kapcsolat nem áll fenn.

14. ESET

Válaszok:

- 1. Milyen okozati összefüggésben áll „A” magatartása a cselekménye eredményével, a maradandó fogyatékoságnak minősülő egészségügyi állapotromlással?**

Az orvos gyógyító tevékenysége során tekintettel kell, hogy legyen a jogszabályi előírásokra, szakvizsgái szerinti protokollokra és ajánlásokra. Jelen esetben az orvos figyelmen kívül hagyta a sértett korábbi állapotát és panaszait egyszerű vizsgálattal rosszul diagnosztizálta. A foglalkozási szabályok betartása

esetén minden bizonnyal helyes diagnózist felállítva időben kezdhette volna meg a beteg ellátását. Erre tekintettel az orvosi kötelezettségének elmulasztása, különösen a második alkalommal történő látogatás késedelme és a tényleges szakorvosi vizsgálatnak az elmaradása közvetlen okozati összefüggést eredményez a maradandó fogyatékossgal.

2. A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésnél miben ragadható meg a bűncselekmény materiális jellege? Jelen tényállásban miként érhető tetten a bűncselekmény eredménye?

Önmagában egy foglalkozási szabály megszegése nem büntetőjogi kategória. Az ultima ratio elvének megfelelően csak akkor válik a magatartás bűncselekménnyé, ha a szabályszegés következtében más vagy mások élete, testi épsége közvetlen veszélyben van. A Btk. figyelemmel volt arra, hogy a veszélyen túlmenő, súlyosabb eredmények is keletkezhetnek, ezért alakította így a minősítési rendszert.

3. Jelölje meg „B” gondatlanságának pontos típusát!

A vádlott fel sem ismerte a kellő körültekintés hiányában a sértett tényleges állapotát és azt, hogy milyen orvosi beavatkozásra lenne szüksége. Ennek megfelelően az értelmi oldal hiánya miatt kizárólag hanyagságot lehet megállapítani.

15. ESET

Válaszok:

1. Milyen bűncselekményt valósított meg „A” rendőrök irányába kifejtett magatartása?

Figyelemmel arra, hogy az intézkedő és a vádlottat elfogni kívánó rendőrök irányába több, mint fél órán keresztül célzottan 45 lövést adott le, amelynek eredményeként két rendőrt el is talált, cselekménye egyértelműen ölési szándékra utal. Azt, hogy magától az emberöléstől semmi nem tartotta volna vissza, azt szüleinek „kivégzése” is mutatja. A cselekmény pontos minősítése több ember sérelmére elkövetett emberölés kísérlete, figyelemmel arra, hogy amennyiben legalább egy sértett életben marad, úgy az emberölés kísérletét kell megállapítani. Azonban nem csak az élet, mint védett jogi tárgy sérelme valósult meg, hiszen intézkedő rendőrökre lőtt, így cselekménye egyidejűleg hivatalos személy elleni erőszaknak is minősül.

2. „A” engedéllyel tartotta az általa használt lőfegyvert. Alkalmas-e a cselekménye a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélytetés büntettének megállapítására?

Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés a fegyverrel okozott sérülések esetében csak akkor állapítható meg, ha a fegyver használatával kapcsolatos szabályos megsértése gondatlanságból

okoz másoknak sérelmet. Tekintettel arra, hogy itt szándékos emberölés megállapítására került sor, a gondatlan vétség alkalmazása kizárt.

3. Mire kell, hogy kiterjedjen az elkövető bűnössége, mit kell átfognia a tudati oldalnak a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés és a szándékos emberölés esetén?

A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés (3) bekezdés szerinti szándékos alakzata csak magára a közvetlen veszélyt előidéző szituációra vonatkozik, nem pedig magára az eredményre. Amint a testi sértés, vagy a halál okozása szándékos, úgy a Btk. 165 §-a szerinti bűncselekmény nem alkalmazható. Jelen esetben az engedéllyel tartott lőfegyver az emberölésnek az eszköze és mint súlyosító körülmény kerülhet értékelésre.

16. ESET

Válaszok:

- 1. Munkajogi vagy büntetőjogi felelősség terheli-e „A”-t és/vagy „B”-t a baleset bekövetkezése miatt? Amennyiben több olyan személy is azonosítható, akinek felelőssége az adott munkahelyre vonatkozó munkavédelmi szabályok ellenőrzése és betartása/betartatása, úgy megoszlik a büntetőjogi**

felelősség az azoknak eleget nem tevő vezetők között?

„A” esetében a büntetőjogi felelősség egyértelműen megállapítható, mivel a munkaterületet a munkavégzés céljára átvenni csak úgy lehet, hogy meggyőződik a biztonságos munkavégzés körülményeiről. A tényállás szerint „A” tudott arról, hogy a terven nem szereplő áttörés van a padozaton, így annak biztonságos lehatárolásáról akkor is gondoskodnia kellett volna, ha időközben ismeretlenek az ott lévő eszközöket eltulajdonították. A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés törvényi tényállása a közvetlen veszélyhelyzet okozását tekinti bűncselekménynek, így „B” mint fővállalkozó – aki a tényállás szerint nem volt a helyszínen – büntetőjogi felelősséggel nem bír. Annak megítélése, hogy fő-és alvállalkozó között a munkaterülettel kapcsolatban milyen kötelezettségek vannak, arra alapvetően a közöttük lévő szerződéses viszony adhat támpontot.

2. Megállapítható-e a munkáltató gondatlanságának hiánya arra hivatkozással, hogy a munkavállaló saját maga idézte elő a balesetet azzal, hogy nem volt kellőképpen körültekintő a munkavégzés közben?

A kérdésben szereplő érvelés elég tipikusnak mondható védekezés és annyiban foghat helyt, ha a munkavállaló, mint sértett közrehatása azonosítható a baleset létrejöttében. A jelen tényállásban azonban

ilyen sértetti közrehatás nincs, mert „A”-nak mint munkáltatónak kellett volna a baleseti vészhelyzetet felismernie és elhárítania. A felróhatósága éppen abban áll, hogy ezt a kötelezettségét elmulasztotta.

3. Változtat-e „A” mulasztásának megítélésén az a körülmény, hogyha a baleset egy olyan építési területen következik be, amely fölött „A” nem bír kizárólagos felügyeleti jogosultsággal?

A munkáltatónak a munkavédelmi jogszabályon nyugvó baleset-megelőzési célú ellenőrzési és tájékoztatási kötelességét az sem szünteti meg, ha a munkavédelmi jogszabályok alapján több munkáltatónak ugyanazon munkahelyen történő munka végzése esetén, a munkavégzés feltételeinek összehangolásával összefüggő baleset-megelőző intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettség rajta kívül mást is terhelt, aki azt ugyancsak elhanyagolta.

17. ESET

Válaszok:

- 1. Véleménye szerint halált okozó közúti veszélyeztetés büntette vagy gondatlanságból elkövetett emberölés vétségének megvalósításában állapítható meg B büntetőjogi felelőssége? Térjen ki a válaszadás során „B” bűnösségének vizsgálatára!**

A gondatlan emberölés az anyagi jogi bűnösség vonatkozásában azt feltételezi, hogy az elkövető cselekményében nincsen semmilyen szándékos elem, ami a sérelem okozására irányult. Ezzel szemben a közúti veszélyeztetés szándékos bűncselekmény, ahol az elkövető a magatartását formáló szándékosság, egyértelműen a közlekedési szabályok figyelmen kívül hagyására, megszegésére irányul és egyben a veszélyhelyzet kialakítására is. A közúti veszélyeztetés a súlyosabb eredmények szerint minősül, azonban csak akkor állapítható meg például a halálos eredmény, mint minősítő körülmény, ha azt az elkövető szándéka egyáltalán nem fedi le, így az eredményre csak gondatlansága terjed ki. Egyértelmű ugyanis, hogy ha a halálos eredményre az elkövető szándéka kiterjed, akkor emberölést kell megállapítani, amelynek eszközeül gépjárművet használtak. A helyes minősítés tehát halált okozó közúti veszélyeztetés. A helyes minősítéshez azt is ki kell emelni, hogy a tehergépkocsi vezetője tudatosan vezette a sértett felé a tehergépjárművet, azt azonban nem tudta, hogy a sértett megcsúszott és így került a tehergépkocsi alá. Mindazonáltal a halálos eredményre legalább a hanyagsága kiterjed.

- 2. Miként határozható el a segítségnyújtás elmulasztásának vétsége a cserbenhagyás vétségétől? A fenti tényállásban tetten érhető-e valamelyik bűncselekmény megvalósulása, illetve**

amennyiben igen, úgy azt „A” mely magatartása valósította meg?

Cserbenhagyás vétségét csak akkor lehet megállapítani, ha a baleset során nem történt személyi sérülés, amely a segítségnyújtást igényelné. Amint van olyan személy, akinek sérülése keletkezett, a cserbenhagyás megállapítása már nem lehetséges, mivel a segítségnyújtási kötelezettség elmulasztása dominálja a minősítést. A két bűncselekmény ráadásul eltérő fejezetben kaptak helyet a Btk.-n belül, illetve a cserbenhagyás kizárólag akkor állapítható meg, ha amellet súlyosabb bűncselekmény nem valósult meg. A segítségnyújtás elmulasztása minden esetben súlyosabb, mint a cserbenhagyás. A tehergépjármű vezető esetében a segítségnyújtás elmulasztása abban a pillanatban válik megállapíthatóvá, amikor „A” segélykiáltásaiból és „B” kiabálásából észlelnie kell, hogy a sértettel súlyos baleset történhetett. Ráadásul a kereszteződésből való kihaladásnál a tükörből látta a földön fekvő sértettet is.

- 3. Változtathat-e a fenti válaszon az a körülmény, illetve a bíróság helyt adhatna-e a védekezés azon irányának, amely szerint „B” azért nem, állt meg a helyszínen és azért nem nyújtotta a tőle elvárható segítséget „A”-nak, mert megijedt „A” párjának erőszakos fellépésétől és jogos védelmi helyzetben mulasztotta el a segítségnyújtási kötelezettséget?**

A segítségnyújtási kötelezettség mindenkit terhelő általános kötelezettség, azonban nem lehet elvárás a saját testi épség, vagy élet veszélyeztetése. Ameddig „B” alappal gondolhatja azt, hogy a segítségnyújtás a saját testi épségének kockázatásával járna, más személyek támadása miatt, addig ezzel érdemben védekezhet, azonban miután elhárul az ilyen jellegű veszély, a segítségnyújtás elmulasztás a terhére megállapítható.

18. ESET

Válaszok:

- 1. A baleset bekövetkezte utáni sokkos állapot okozhatta-e „C” beszámítási képességének ideiglenes hiányát, ami miatt nem volt tőle elvárható, hogy segítséget nyújtson társainak?**

Nincs arra mutató jel, hogy „C” esetében komoly tudatszűkület alakult volna ki, mivel a másik járművezetővel kommunikált és nyilvánvalóan felelősségre vonásának elkerülése végett hagyta el a helyszínt. Az nem vitás, hogy „C”-t megijesztette a kialakult szituáció, azonban ez büntethetőséget kizáró okot bizonyosan nem keletkeztet.

- 2. Megvalósíthatta-e „C” a segítségnyújtás elmulasztásának vétségét, annak tudatában, hogy „F” azonnal értesítette a mentőszolgálat munkatársait?**

A segítségnyújtás elmulasztása mindenképpen „C” esetben lesz megállapítható, ugyanis a kötelezettség őt magát is terheli, ahogyan a balesetet végignéző „F” személyt is terhelte. További személyek kötelezettsége csak akkor nem keletkezik, ha a hatékony segítségnyújtást már más megkezdte. „C”-t semmilyen módon nem mentesíti az, hogy „F” a mentőket értesítette, hiszen akkor is a helyszínen kellett volna tartózkodnia bevárva a segítséget.

3. Milyen részkötelezettségek tartozhatnak a segítségnyújtás kötelezettség körébe? Meddig áll fenn az elkövető helyszínen maradási kötelezettsége?

A segítségnyújtási kötelezettség részkötelezettségei: megállási, meggyőződési kötelezettség, majd a helyzethez igazodóan maga a segítségnyújtás vagy például mentő értesítése, utóbbi esetben viszont bevárás kötelezettség is terhel mindenkit.

4. Melyik pillanatban vált befejezetté a „C” által kifejtett bűncselekmény?

A segítségnyújtás elmulasztása úgynevezett tiszta mulasztásos bűncselekmény, így az befejezetté vált azzal, hogy a gépkocsitól eltávolodva „C” elhagyta a helyszínt.

19. ESET

Válaszok:

1. Mi az elkövetési magatartás? Értékelje az egyes cselekményeket/részcselekményeket a stádiumtan tételei szerint!

Az ilyen típusú ügyekben mindig vita tárgyát képezi az, hogy a terhelt csupán a birtokában tartotta a kábítószeret és így a kábítószer birtoklása állapítható meg vagy magatartása csak kereskedési célzatú. A két bűncselekmény közötti elhatárolás alapja, hogy a cselekmény jellege mit mutat. A több részletbe kiadagolt kábítószer, a mérleg, a forgalomba hozatalhoz szükséges csomagolás, a telefonban elmentett több ügyféladat vagy a jelentősebb mennyiségű készpénz mind arra utalnak, hogy az elkövető a kábítószer kereskedési szándékkal tartja magánál és bár maga is fogyaszt, a teljes mennyiség nem az ő igényeinek kielégítésére szolgál. Az 1/2007. büntető jogegységi határozat tartalmazza az összes olyan mérlegelési körülményt, amely a fogyasztói és a kereskedői típusú magatartások elhatárolásához szükséges. Akár a kábítószer birtoklását, akár a kereskedését vizsgáljuk, mindkét törvényi tényállás több elkövetési magatartást határoz meg, igyekezve a legtipikusabb magatartásokat önállóan büntetendővé tenni. Ugyanazon bűncselekmény több elkövetési magatartásának az egyidejű megvalósítása egységet

képez, így stáduimtanilag további tagolásuk szükségtelen. A kábítószer kereskedés céljából való tartása nem minősül a kereskedés kísérletének.

2. Milyen körülményekből következethet arra az eljáró nyomozóhatóság, hogy az elkövető nem csak saját fogyasztás céljából, hanem továbbértékesítés céljával tartotta magánál a kábítószer?

A nyomozóhatóság körültekintően vizsgálja az elkövetés körülményeit, éppen azért, hogy a vallomást megtagadó terhelt valós szándéka megállapítható legyen. Vannak olyan elkövetők, akik nagyobb mennyiségű kábítószer ténylegesen saját fogyasztásra tartanak maguknál, azért a kábítószer birtoklása büntettét is el lehet követni jelentős mennyiségre is. Azonban minden olyan körülmény, amely a kábítószer forgalomba hozatalát (kimérés, csomagolás) segíti elő vagy a kereskedéssel van összefüggésben (üggyfelek nyilvántartása, készpénz biztosítása), ezek egyértelműen a kereskedői típusú magatartást támasztják alá, hiszen saját fogyasztás esetén mindezekre semmi szüksége nem lenne. A gyakorlat példaként nem fogadja el azt a szokásos védekezést sem, hogy valaki csak azért tart mérleget, hogy az általa vásárolt mennyiséget vissza tudja ellenőrizni.

3. Ha az eljárás során nem kerül beszerzésre arra vonatkozó, a kétséget kizáró bizonyítottság szintjén elérő bizonyíték, hogy A valóban sikeresen

értékesítette a kábítószer, úgy is megállapítható lesz a kábítószer kereskedelem büntette?

A kábítószer-kereskedelem már forgalomba hozatallal is befejezetté válik, így nem szükséges, hogy bárki ténylegesen vásároljon az elkövetőtől.

20. ESET

Válaszok:

1. Minősítse a fenti történeti tényállást!

A kábítószer birtoklás elkövetési magatartásai közé tartozik a termesztés. Ez sokszor tévútra vezet a jogalkalmazót, mert úgy véli, hogy a nagy mennyiségű kábítószer termesztése is ezen enyhébb tényállás szerint minősül. Ez azonban tévedés, ugyanis egyértelmű a joggyakorlat abban, hogy a nagyobb mennyiségnek az előállítása önmagában annak a gyanúját veti fel, hogy a termesztő a piaci keresletet kívánja kielégíteni. Önmagában azonban a mennyiség még nem alapozza meg a súlyosabb minősítést, más bizonyítékok is szükségesek hozzá. Ilyen például az a tény, hogy a termesztő beruház gépekbe, berendezésekbe, ingatlanba, amelyek csak akkor érhetik meg, ha a termesztett kábítószeret értékesíti. Amennyiben értékesítés nem történt, úgy a cselekmény kísérleti szakban reked.

2. Figyelemmel a növényegyedek kifejtetlen állapotára, előkészületet, kísérletet vagy befejezett bűncselekményt valósított meg „A” és „B” magatartása?

„A” és „B” magatartása akkor lenne előkészület, ha berendezik az ingatlant és beszerzik a növényegyedeket, de a termesztés még nem kezdődik meg. Amint a termesztés folyamata viszont megindul, a kereskedői magatartás kísérletét kell megállapítani. A kísérleti szakasz egészen addig tart, amíg a vásárlók felé nem történik meg a kábítószer átadása.

3. Ha „A”-nak és „B”-nek sikerül lebukás nélkül végrehajtania a tervét, úgy a folyamatos termelési és elosztási feladatok végrehajtása miatt minősülhet-e súlyosabban a kérdéses bűncselekmény?

A sikeres értékesítés ténye önmagában lehetővé teszi a mennyiségeknek a számítását, így a csekély mértéket meghaladó, vagy akár jelentős mennyiség megállapítására is sor kerülhet, súlyosabban minősítve a cselekményt.

21. ESET

Válaszok:

1. Miben ragadható meg az alapvető különbség a kábítószer forgalmazó típus és fogyasztói típusú magatartások között?

A korábban már hivatkozott jogegységi határozat egyértelműsíti, hogy az eset össze körülményeiből kell következtetést vonni arra, hogy az elkövetők szándéka ténylegesen mire irányult. Azokban az esetekben, ha nagyobb mennyiségű kábítószer feltalálására kerül sor, önmagában a mennyiség is gyanúra adhat alapot. Ugyanakkor csak a kábítószer mennyiségére hivatkozva nem lehet a kereskedői típusú magatartást megállapítani, ahhoz többletelemek vizsgálata is szükséges. Jelen esetben a preparált tehérgépkocsi tipikusan ilyennek tekinthető, amely a határon való átszállítás lebukásmentes bonyolítására szolgál.

2. Megállapítható-e akkor „A”, „B” és „C” tekintetében a forgalomba hozatalra irányuló szándék, ha nem bírtak tudomással arról, hogy mi lesz a kábítószer későbbi sorsa?

A kialakult joggyakorlat szerint azzal nem kell tisztában lenni, hogy a kábítószer ténylegesen ki által lesz felhasználva, vagy éppenséggel az hogyan lesz tovább értékesítve, önmagában az is elegendő, hogy az elkövetők tisztában legyenek azzal, hogy a kábítószer egyik országból a másik országba kerül átszállításra a későbbi forgalomba hozatal érdekében.

3. A fenti esetben, a kábítószer-kereskedelem befejezett vagy kísérleti stádiumát valósították meg a terheltek?

A terheltek összehangolt cselekménye a szállítás során a kábítószer forgalomba kerülését szolgálta (azzal tisztában voltak), a tettenérésük folytán a kábítószer nem került forgalomba, ezért a bűncselekmény kísérlete állapítható meg.

4. Figyelemmel arra, hogy „A” tevőlegesen nem vett részt a szállításban milyen elkövetői minőségben valósította meg a bűncselekményt?

A tényállás szerint „A” magatartása felbújtói jellegű, mert „B” és „C” vonatkozásában a kábítószer forgalomba hozatalára vonatkozó szándékot kialakította. Részesi alakzata egészen addig áll fenn, amíg saját maga aktívan részt nem vesz a forgalomba hozatalban vagy kereskedésben, mert onnantól fogva tettessé válna ő maga is. Habár „A” jelen volt a plató megnyitásakor, számára a tettenérés nem tette lehetővé további cselekmény kifejtését.

22. ESET

Válaszok:

1. Minősítse „A” és „B” fenti cselekményét! (A válaszadás során tekintse meg a Btk. XV. és XXXV. fejezeteiben szabályozott bűncselekményeket is!)

A két vádlott magatartása egyértelműen arra irányult, hogy bosszútól vezérelve a sértettől anyagi javakat szerezzenek meg erőszak alkalmazásával. Ölési szándék nem fedezhető fel ebben az esetben, ugyanis az okozott sérelem, illetőleg „D” személynek a jelenléte összességében arra enged következtetni, hogy a kifejtett erőszak kizárólag a cselekmény végrehajtásához és az idegen dolgok megszerzéséhez volt szükséges, „C” és „D” életét nem kívánták kioltani.

- 2. Állítson fel egy idővonalat az „A” és „B” által kifejtett magatartásokról és értékelje „C” megkötözésének pillanatát annak céljára, illetve annak rablással való viszonyára tekintettel!**

A vádlottak eredendően azzal a szándékkal mentek „C” lakásába, hogy ott randalírozzanak és értékeket vegyenek magukhoz. Az erre való felkészülés az eszközök összegyűjtésével, beszerzésével meg is történt. A rablás törvényi tényállása az elkövetési módok között sorolja fel és a kvalifikált fenyegetést. Erre tekintettel a sértettel szemben alkalmazott erőszak önállóan nem értékelhető. A lakás elhagyásánál alkalmazott megkötözés viszont nem része a rablás tényállásának, így a személyi szabadság megsértésének megállapítása önmagában indokolt. Ezen nem változtat az sem, hogy a vádlottak távozása után „D” ki tudta szabadítani a sértettet. A személyi

szabadság megsértésénél a megfosztás időtartama nem releváns.

- 3. Milyen halmazatban áll a rablás és a személyi szabadság megsértésének büntette, amennyiben utóbbi nem a rablási cselekmény sikeres végrehajtása érdekében került kifejtésre, illetve abban az esetben, ha az éppen a rablás közben kifejtett erőszak részét képezte?**

A vádlottak magatartása egészen addig rablásnak minősül, amíg a kifejtett erőszak és a rablással együtt járó személyi szabadság megsértése az idegen dolgok elvételéhez szükségesek. Az az eset, ha a vádlottak a rablás befejezését követően úgy távoznak a bűncselekmény helyszínéről, hogy az egyik sértettet összekötözve hagyják ott, a rablás és a személyi szabadság megsértésének büntette valóságos anyagi halmazatban állnak.

23. ESET

Válaszok:

- 1. Minősítse a fenti tényállásban rögzített magatartásokat!**

A tényállás helyes minősítése társtettesként elkövetett emberrablás büntette.

2. Határozza meg, hogy mikor került kísérleti, befejezett, majd bevégzett stádiumba a fent kifejtett cselekmény?

Az emberrablás a követelés címzettel való közlésével válik befejezetté, azonban bevégzetté majd csak akkor, amikor a sértett kiszabadul. A cselekmény idővonalát tekintve a közlés az elhagyott földúton történt meg, így ekkortól vált a cselekmény befejezetté az addigi kísérleti szakaszhoz képest.

3. A tényállás mely körülményei alkalmasak arra, hogy a bűncselekmény alapesetén túl annak valamely minősített esete is megállapítható legyen?

Az emberrablás törvényi tényállásának (4) bekezdése szerinti minősítés akkor állapítható meg, ha az emberrablás szándékos emberölést is megvalósít. Jelen tényállás szerint, bár az élet kioltására utaló fenyegetés megtörtént, ez valószínűleg csak a követelés nyomatékosítása érdekében volt szükséges, tényleges ölési szándék a terheltek részéről nem volt.

4. Mikortól áll fenn a feljelentési kötelezettsége annak, akinek hitelt érdemlő tudomással bír emberrablás büntettének elkövetéséről?

A Btk. 191. § alapján a feljelentési kötelezettség attól a pillanattól nyílik meg, hogy a tudomást szerző személy objektíve olyan helyzetbe kerül, hogy a hatóságot tájékoztathassa. A feltételezés ugyanis az, hogy a lehető legkorábbi időponttól álljon fenn a hatóság értesítésének a kötelezettsége/lehetősége, de

ez nyilván ahhoz is kötődik, hogy egyáltalán erre a személynek lehetősége nyíljon.

5. Felmerülhet-e bármilyen körülmény, ami alkalmas lehet valamilyen büntethetőséget kizáró ok megállapítására „B” cselekménye kapcsán?

„B” hiába hivatkozna arra, hogy vele szemben a sértett csalást követett el, ez nem alkalmas jogos védelmi helyzet kiváltására, hiszen a jogos védelem előfeltétele mindig a jogtalan támadás.

24. ESET

Válaszok:

1. Milyen elkülöníthető cselekményszálakra, egységekre bontható a fenti történeti tényállás?

Úgy tűnik, hogy a terheltek eredeti szándéka még csak a sértett személyi szabadságának megsértése volt, amely megvalósult azáltal, hogy körülfogták, illetve, hogy megakadályozták abban, hogy szabad akarat szerint a kívánt címre menjen a taxival. Akaratának megváltoztatása, a taxival való lefogása kimeríti a személyi szabadság megsértését, cselekményük akkor válik erőszakos szexuális közöszlássé, amikor a sértettet levetkőztetik és egymás tevékenységéről tudva mindketten közöszlnek a sértettel.

2. Azonosítsa külön „A” és „B” magatartásának egyes mozzanatait és ennek megfelelően minősítse cselekményeiket a jelenleg hatályos Btk. alapján!

A kikoszarozott „B” esetében a sértett megragadása és nagy erővel történő arcon ütése önmagában könnyű testi sértés vétségeként értékelhető. Ahogy korábbi esetekben is felmerült, itt is vizsgálható a támadott testtájakra való tekintettel, hogy volt-e reális alapja annak, hogy 8 napon túl gyógyuló sérülés is kialakulhasson. A menekülni próbáló sértett visszatartásába ekkor lép be „A”, így innentől kezdve „A” és „B” tártettessé válik a személyi szabadság megsértésében. A szexuális erőszak esetében a Btk. 197. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő, azonos alkalommal, egymás cselekményéről tudva, többen elkövetett minősítést kell alkalmazni. Tekintettel arra, hogy ez szükségszerűen többes elkövetési alakzat, így a terheltek önálló tettesei ennek a cselekménynek.

3. Térjen ki a taxisofőr részvételére is, tetten érhető-e az ő felelőssége a történetekért?

A taxisofőr felelőssége alapvetően annak megítéléstől függ, hogy milyen mértékben észlelte azt a körülményt, hogy nem a sértett által meghatározott helyre, hanem a vádlottak által meghatározott útszakaszra kellett mennie. Amennyiben észlelte a vádlottak által kifejtett kényszerítő magatartást, úgy

magatartása személyi szabadság megsértésének bűnsegédi alakzataként értékelhető.

4. Mivel vált befejezetté a fenti bűncselekmények megvalósítása?

A személyi szabadság megsértése a megfosztás pillanatában befejezetté válik, míg a szexuális erőszak esetében a nemi szervek érintkezése befejezetté teszi a cselekményt. Figyelemmel arra, hogy a személyi szabadság megsértése önállóan jelent meg térben és időben a szexuális erőszakhoz képest, így valóságos halmazatuk fennáll.

25. ESET

Válaszok:

1. Jelölje meg, hogy mettől meddig valósította meg „A” a szexuális erőszak és a szexuális visszaélés büntetteit!

A Btk. 197. § (2) bekezdésében írt alapeset speciális passzív alanya kizárólag a 12. életévét be nem töltött személy lehet, erre tekintettel a sértett beleegyezésének ellenére ez szexuális erőszaknak minősül. A 12 és 14 év közötti sértett esetében a szexuális visszaélés büntettét kell megállapítani, mely cselekmények valódi halmazatot alkotnak.

2. Határozza meg az alapvető különbségeket a fenti két törvényi tényállás között? Miként kell értékelni,

ha az elkövető különböző törvényi tényállásokat valósít meg ugyanazon sértett sérelmére, annak 12. életévének betöltése előtt, illetve annak betöltése után?

A szexuális erőszak büntette alapvetően a konszenzus nélküli szexuális kapcsolat létesítésére reagál. A 12. életév korábban hatályos szabályok szerint olyan vélelmet állított fel, hogy e kor alatt a sértettet védekezésre képtelennek kell tekinteni. A szexuális visszaélés ezzel szemben nem az elkövetési mód miatt válik bűncselekménnyé, hanem az életkori sajátosságok folytán. A szexuális visszaélés elkövetője csak 18. életévé betöltött személy lehet, amely jelen esetben a 6 év korkülönbség miatt azt jelenti, hogy nem volt olyan időszak, amikor a beleegyezéssel történő szexuális cselekmény ne lett volna büntetendő. Hozzá kell tenni azt is, hogy a sértett amikor a 14. életévé betöltötte, úgy azzal a szexuális visszaélés büntetének további megállapítása már nem lehetséges. Mindazonáltal ezen életkori korlátok feletti, testvérek közötti közösülés a Btk. 199. § (2) bekezdése szerinti vérfertőzésnek minősül.

3. Milyen speciális elévülési szabály vonatkozik a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményekre? Mikor évülne el a fenti bűncselekmény?

A Btk. 26. § (2) bekezdés c) pontjára tekintettel a nemi élet szabadsága elleni bűncselekmények nem évülnek

el, ha 5 évi szabadságveszténél súlyosabban büntetendők, feltéve, hogy a sértett a bűncselekmény elkövetésekor a 18. életévét nem töltötte be.

26. ESET

Válaszok:

1. Milyen tényállást valósít meg „A” és „B” fenti magatartása?

A vádlottak magatartása egyértelműen szexuális erőszaknak minősül azzal, hogy egymás tevékenységéről tudva, azonos alkalommal követték el a szexuális cselekményt.

2. Milyen erőszak kifejtése szükséges a szexuális erőszak büntetvények megvalósításához?

A szexuális erőszak csak abban az esetben tényállásszerű, ha az erőszak mértéke akaratot megtörő. Ez következik abból, hogy a másik elkövetési módja a kvalifikált fenyegetés.

3. Kihatással lehet-e a bűncselekmény megítélésére, hogy „C” nem védekezett a végsőkig „A” és „B” magatartásával szemben, annak ellenére, hogy a támadásuk objektíve nem volt leküzdhetetlen?

A bírói gyakorlat nem várja el a sértett részéről, hogy akkor is ellenállást tanúsítson, amikor már védekezése kilátástalan, vagy annak veszélye áll fenn, hogy a további védekezése még nagyobb megtorlást von maga

után. Minden kétségen felül a sértett ellenállt és védekezett a vádlotti magatartással szemben, ezért volt szükséges az, hogy a két vádlott egymást segítse a cselekménysor végrehajtása során. Ugyanakkor a korábbi szabadulás vagy az ellenállás kilátástalansága miatti „együtműködés” a vádlottakkal nem teremt sértetti beleegyezést, így büntethetőséget kizáró okot.

4. Megállapítható-e halmazatban a fentiekkel a személyi szabadság megsértésének büntette is?

Jelen esetben a személyi szabadság megsértése kifejezetten a szexuális erőszak büntettének az alárendelt eszközcselekménye, attól térben és időben nem vált el, így halmazatban való megállapítása nem lehetséges.

27. ESET

Válaszok:

1. Határolja el egymástól a kerítés, a prostitúció elősegítése, valamint a kitarottság tényállásait! Melyik bűncselekményt valósította meg „A” a fenti magatartásával és mely többletvekenységével tudta azt megvalósítani?

A kerítés elkövetője a kitarottság elkövetőjéhez képest többletvekenységet végez; amennyiben nem csupán kitaratja magát a prostituált jövedelméből, hanem a partnerek közösülés vagy fajtalanáság céljából való

összehozásában is részt vesz. Ilyen többlettevékenység esetén a cselekmény nem minősülhet kitartottság büntettként. A prostitúció elősegítése alapvetően védett jogi tárgyában tér el a kerítés büntetttől, az ugyanis túlmutat a szereplők egyszerű közvetítésén és az intézményesült prostitúció fenntartására és kihasználására irányul. Ilyenre lehet példa egy bordélyház fenntartása, abba szexmunkások felkutatása és alkalmazása.

2. Mivel vált „A” cselekménye befejezetté?

A kerítés büntette önmagában a szexuális cselekmény miatti, másnak való megszerzéssel befejezetté válik, nem szükséges hozzá, hogy a felek ténylegesen szexuális cselekményt végezzenek.

3. Megállapítható bármilyen elkövetői minőség „B” tekintetében? Lehet-e „B” a bűncselekmény részese? Megvalósíthat-e bűncselekményt, ha „B” haszonszerzési cézzal, saját részére szerez meg valakit szexuális cselekmény végzésére?

Önmagában a szexuális cselekmény végzése, két felnőtt között, pénz ellenében nem tekinthető bűncselekménynek, így „B” nem lesz a kerítés elkövetője. A kerítés törvényi tényállása feltételezi, hogy a más részére való megszerzés az elkövetőtől különböző személyt jelentsen, így az „önkerítés” nem minősül bűncselekménynek.

4. Értékelhető-e a sértett, azaz „B” beleegyezése „A” büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságának szempontjából?

A kerítés büntette nem függ attól, hogy a megszerzett személy, a sértett milyen mértékben ért egyet a szexuális cselekménnyel, így akár beleegyeznek, akár rosszallását fejezi ki, a bűncselekmény megállapítható.

28. ESET

Válaszok:

1. Határozza meg, mire irányult „A” és „C” fenyegetése, illetve, hogy ez a fenyegetés mely tényállás/tényállások megvalósítására volt alkalmas?

A vádlottak cselekményét ketté kell választani a „házvezetői” munka és a németországi prostitúció vonatkozásában. A Btk. 190. § (2) bekezdés b) pontja szerint kényszermunkának minősül az olyan cselekmény, ahol mást rendszeres előny szerzése céljából munkavégzésre, vagy munka jellegű tevékenység végzésére erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszerítenek. A németországi bárban való dolgozás pedig a kerítés minősített esetének a megállapítására alkalmas a fenyegetésre való tekintettel.

2. Megállapítható-e a kerítés büntette, ha „A” és „C” egyetlen esetben sem működtek közre közvetlenül,

nem vettek részt tevékenyen abban, hogy a szexuális cselekmény létrejöjjön?

A kerítés megállapításához nem szükséges az, hogy a vádlott személyesen jelen legyen annak érdekében, hogy a szexuális cselekmény létrejöjjön.

- 3. Milyen következménnyel bír a kényszerítés esetén annak alternatív bűncselekményi mivolta? Milyen halmazatban állhat a kényszerítés a kerítés büntetével?**

A kényszerítés büntette semmilyen más bűncselekménnyel nem állhat alaki halmazatban, tekintettel alternativitására. Ezt a törvény mindig akként fejezi ki, hogy csak akkor alkalmazható, ha más bűncselekmény nem valósul meg.

- 4. Határolja el egymástól a kerítés és a kitarottság büntetteit!**

A kerítés és a kitarottság egyidejű megállapítása kizárt abban az esetben, ha a vádlott jövedelme kizárólag a kerítésből származik. Amennyiben a prostituálttól, vagy mástól származó és a kerítésen kívüli többletjövedelem kerül a vádlott által felhasználásra, úgy a kitarottság halmazat megállapítható.

- 5. „B” és „D” a külföldön töltött hónapok alatt külön-külön 3 alkalommal adták át az általuk keresett pénzösszeget „A”-nak. Az átadók, illetve az átadások alkalmának száma miként kerülhet értékelésre büntetőjogi szempontból?**

Az átadások száma a cselekmény rendbeliségét nem befolyásolja, alacsony vagy magas számuk a büntetéskiszabás során értékelhető.

29. ESET

Válaszok:

1. Tekintható-e „A” egyszeri magatartása súlyos kötelezettségszegésnek?

Az ultima ratio elvének megfelelően a kiskorú veszélyeztetése csak akkor válik bűncselekménnyé, ha az elkövető a feladatából eredő kötelezettségét súlyosan megszegi és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti. Ebből az következik, hogy az egyszeri kötelezettségszegés csak annak súlyos minősége és az eredmény bekövetkezte esetében éri el a büntetőjogi szintet. Jelen esetben egyértelmű, hogy egy baba szájába dohányterméket rakni nem egyeztethető össze a kiskorú megfelelő felügyeletével. Ugyanakkor az is világos, hogy ez az egyszeri alkalom a testi fejlődését nem befolyásolja.

2. „A” lehet-e a kiskorú veszélyeztetés büntetettének elkövetője? Terhelte-e őt a konkrét esetben nevelési, felügyeleti vagy gondozási kötelezettség „D” irányába figyelemmel arra, hogy „D” édesanyja „B” nem kelt fel az éjszaka során?

A vádlott lehet e bűntett elkövetője, mert a gyermeket átvette, ezáltal felügyelete alá helyezte. Ráadásul a szituációból eredően tudott arról, hogy a gyermek a nap során velük lesz, így bizonyosan lesz olyan alkalom, amikor a felügyeletére lesz bízva.

3. Kötelezettségzegés hiányában milyen más bűncselekmény miatt tartja megállapíthatónak „A” büntetőjogi felelősségét?

Amennyiben a kiskorú veszélyeztetése nem állapítható meg, úgy az okozott sérülések gyógytartama alapján a testi sértés megállapítására kerülhet sor azzal, hogy az elkövető tudattartalmát a tudatos gondatlanság jellemezte. Nyilvánvalóan nem szándékosan okozta az égési sérüléseket, de egy 17 hónapos gyermek esetében fel kell mérni annak reális lehetőségét, hogy a parázsba bele fog kapni és így égési sérülése keletkezhet.

30. ESET

Válaszok:

1. Minősítse „A” magatartását élettársa, két nevelt lánya és a két közös gyermek tekintetében?

A vádlott magtartása a Btk. 212/A § (1) bekezdésébe ütközik, a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő kapcsolati erőszak bűntettét valósította meg a feleség vonatkozásában. A gyermekek tekintetében a kiskorú veszélyeztetését kell megállapítani. Figyelemmel arra,

hogy a kiskorú veszélyeztetése és a testi sértés halmazatban állhatnak egymással, a minősített kapcsolati erőszakot is meg lehet halmazatban állapítani a kiskorú veszélyeztetésével. Ebben az esetben, miután a testi sértés a kapcsolati erőszakban értékelést nyer, a kétszeres értékelés tilalmára tekintettel halmazatban nem állhatnak egymással.

2. Mit kíván meg a kapcsolati erőszak büntetőjogi szereplő törvényi tényállási elem, a rendszeresség követelménye? Miként határozható el a rendszeresség a folytatólágosság fogalmától?

A kialakult bírói gyakorlat szerint a rendszeres elkövetés legalább két, rövid időközönként, azonos sértett sérelmére elkövetett elkövetést jelent. Tartalma szerint, több, mint pusztán ismétlődés, így az elkövető tudata összekapcsolja az egyes alkalmakat, ezzel kifejezve azt, hogy magatartása nem rendkívüli, hanem általánosnak tekinthető. Míg a folytatólágosság a törvényi egység kifejezője, addig a rendszerességgel a jogalkotó inkább azt kívánta kifejezni, hogy az elkövető által tanúsított magatartások nem alkalomszerűek, hanem az általa normálisnak vélt napi elintézési módok közé tartoznak.

3. Értékelhetőek-e külön a fenti tényállásban szereplő azon magatartások, amelyek a könnyű testi sértés és a tetteges becsületsértés törvényi tényállását megvalósították?

A könnyű testi sértés és a tetteges becsületsértés a kapcsolati erőszakba beolvadnak, míg a kiskorú veszélyeztetése és a testi sértés közötti halmazat valóságos.

4. Térjen ki „A” azon szexuális cselekményeinek értékelésére, amelyet nevelt lányai „C” és „D” felé fejtett ki?

„C” és „D” vonatkozásában az édesanyjuk megölésével való fenyegetés túlmutat minden minősítési lehetőségen a nemi szabadságát érintő bűncselekmények körében, így „C” és „D” vonatkozásában életkorra való tekintet nélkül a cselekmény szexuális erőszaknak minősül.

31. ESET

Válaszok:

1. Milyen védett jogi tárgyat sértő bűncselekmény gyanúja merül fel?

A magánlaksértés vétségének elkövetése merülhet fel.

2. Alkalmas-e az önkormányzati tulajdonban álló bérlakás arra, hogy az a magánlaksértés vétségének elkövetési tárgya legyen? Milyen szempontoknak kell megfelelnie a magánlaksértés elkövetési tárgyának?

A magánlaksértés szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a lakás kinek a tulajdonában van, az

egyetlen meghatározó tényező, hogy az lakásként működik-e vagy sem, más személy mindennapi lakhatását biztosítja-e vagy sem. A magánlaksértés vétéségének védett jogi tárgya a házijog. Amennyiben a lakás, amibe a vádlott visszament, nem került másnak kiutalásra és ténylegesen másnak lakhatást nem biztosított, úgy a védett jogi tárgy megsértésének hiányában a bűncselekmény nem valósult meg.

3. Minősülhet -e a fenti magatartás rongálás vétéségének?

Az okozott kár mértékére való tekintettel a cselekmény nem minősülhet rongálás vétéségének.

32. ESET

Válaszok:

1. A kommentekben található állítások milyen bűncselekmény megvalósítására alkalmasak?

Alapvetően két bűncselekmény kerülhet szóba, a rágalmazás és a becsületsértés. Amennyiben a becsület csorbítására alkalmas hozzászólás tényközlésben nyilvánul meg, úgy a rágalmazást, míg ha csak kifejezés formájában nyilvánul meg, úgy a becsületsértést lehet megállapítani. Az azonban alapvető kérdés, hogy ezek a mondatok valóban alkalmasak-e a becsület csorbítására. A rágalmazás megvalósul, ha a terhelt nagy nyilvánosság előtt tett

állítására szerint a sértett a már súlyos beteg örökhagyó megtevesztésével, azaz erkölcsileg elítélendő, bűncselekmény gyanúját is felvető módon szerezte meg a törvényes örökös elől az örökséget. Negatív értékítéletet tükröző, de becsület csorbítására alkalmas tény nem tartalmazó, illetve nem gyalázkodó jellegű közlések azonban sem rágalmozást, sem becsületsértést nem alapoznak meg.

2. Van-e olyan komment, amely nem fogalmaz meg tényállítást? Mi lehet ennek következménye az adott személy vonatkozásában?

A szárnalmas, jellemtelen emberek kifejezés nem tényállítás, így az alkalmas lehet a becsület csorbítására a kontextus értelmezése alapján.

3. Jelentőséggel bír-e a bűncselekmény megállapítása szempontjából az, ha a kommentelők tisztában vannak azzal, hogy az állítások mögötti tények igazak-e vagy sem?

Amennyiben a becsület csorbítására alkalmas tény igaznak minősül, úgy a rágalmozás megállapítására nem kerülhet sor. Ebben az esetben van lehetősége a vádlottnak arra, hogy a bíróság előtt valóság bizonyítására tegyen indítványt, mely sikeressége esetén kizárja a büntetőjogi felelősségét.

33. ESET

Válaszok:

1. Mely magatartás idézte elő a fenti tényállás szerinti eredmény bekövetkezését? Ki tekinthető és mely bűncselekmény elkövetőjének?

A jobb első ülésen ülő személy, aki beavatkozott, mint utas a közúton közlekedő jármű vezetésébe és ezzel a járművet félrekormányozta, a közlekedés biztonsága elleni bűncselekményt követte el, azon belül is annak „más hasonló módon” fordulatát.

2. Tekinthető-e „B” a jármű vezetőjének?

„B” hiába rendelkezett vezetői engedéllye, ő az autóban utasként volt jelen, így a vezetésbe semmilyen módon nem volt joga és lehetősége beavatkozni.

3. Mentésülhet-e „B” a büntetőjogi felelősség alól végszükségre, mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozással?

A közlekedés eredendően veszélyes tevékenység, így az előzésből adódó veszélyek elkerülésére hivatkozni nem elegendő egy végszükségi helyzet megalapozásához, különösen úgy, hogy az „A” által szabályszerűen végrehajtott visszasorolás semmilyen másként el nem hárítható veszélyhelyzetet nem jelentett.

34. ESET

Válaszok:

1. Milyen bűncselekmény(ek) elkövetője „A”?

A cselekmény közlekedés-biztonság elleni bűncselekménynek minősül, azonban annak csupán a gondatlan alakzatát valósította meg. Ennek a bűncselekménynek az elkövetője kizárólag extraneus személy lehet, márpedig a gépkocsi vezetője a vasút vonatkozásában ilyennek minősül. A bűncselekmény eredménye a más, vagy mások életének, vagy testi épségének veszélyeztetése, így tényleges sérelem bekövetkezése nem szükséges.

2. Vizsgálja meg a Btk. 323.§-a szerinti törvényi tényállást! Kimeríti „A” magatartásával az abban foglalt tényállási elemeket?

A közérdekű üzem működésének megzavarása büntett vizsgálta két tényezőre kell, hogy kiterjedjen. Egyrészt történt-e a jelentős mértékű megzavarás a közérdekű üzem megzavarásában? 25 vonat leállása valószínűleg kimeríti ezt a minőséget. A másik kérdés az anyagi bűnösség vizsgálata. A közérdekű üzem megzavarása elkövethető gondatlanságból is, azonban ehhez mégis az kell, hogy a közérdekű üzem jelentős mértékű megzavarása, mint lehetséges következmény előre látható legyen vagy kellő körültekintés mellett látható legyen. Nyilvánvaló, hogy ilyen mérlegelést a gépjármű vezetője még kellő körültekintés esetén sem mérlegelhetett, így ennek a bűncselekménynek a megállapítására az ő vonatkozásában nem kerül sor.

3. A KRESZ 58. § (1) bekezdésében foglalt megállási és meggyőződési kötelezettség megsértésén túl megállapítható-e A büntetőjogi felelőssége cserbenhagyás vétségében?

Természetesen a cserbenhagyás megállapítható, mert alappal kell feltételezni azt, hogy a vonat és a személygépkocsi ütközése folytán mások sérülést szenvedhettek, amelyről azonnal meg kellett volna győződni.

35. ESET

Válaszok:

1. „A” a vezetés előtt nem tudott meggyőződni, hogy a szervezetében megtalálható-e még az éjszaka elfogyasztott alkohol, azt azonban mérlegelést követően el tudta dönteni, hogy alkoholos befolyásoltság alatt már nem áll, biztonságosan képes vezetni. Hivatkozhat-e „A” a fenti esetben tévedésre, mint büntethetőséget kizáró okra?

Egyértelmű a joggyakorlat abban, hogy nem lehet hivatkozni tévedésre a tekintetben, hogy mikor ürül ki a szervezetből az elfogyasztott alkohol. Objektív kérdés, hogy a vezetés pillanatában tényleges alkoholkoncentráció található-e a járművezető szervezetében. Éppen ezért a posztalkoholos állapot, azaz a másnaposság önmagában nem eredményezi ezt a

bűncselekményt, ha a szervezetből az alkohol ténylegesen már kiürült.

2. Mire kell az elkövető tudatának pontosan kiterjednie az elkövetés során és milyen bűnösségi forma mellett követhető el a bűncselekmény?

Az elkövető tudatának csak arra kell kiterjednie, hogy alkoholt fogyasztott, ezáltal még az alkoholos befolyásoltsága fennállhat, semmilyen számítást vagy kontrollt nem kell végeznie. A cselekmény egyenes és eshetőleges szándékkal is elkövethető.

3. Milyen büntetést fog mindenképpen kiszabni az eljáró bíróság „A”-val szemben?

A Btk. 55. § (2) bekezdés alapján a járművezetéstől el kell tiltani azt, aki a járművezetés ittas állapotban bűncselekményt követi el. Ettől a rendelkezéstől csak különös méltánylást érdemlő esetben lehet eltérni.

36. ESET

Válaszok:

1. Jelölje meg a bűncselekmény elkövetőjét/elkövetőit, valamint minősítse a fenti tényállásban foglalt magatartásokat, figyelemmel a bűncselekmény eredményére!

A közúti baleset halálos eredményt előidéző minősített esetét kell megállapítani és az ehhez kapcsolódó okozatosságot kell vizsgálni. A leírt tényállás alapján

alapvetően két személy felelőssége merül fel: a hátulról nagy sebességgel érkező „A”-é, illetve az előzést megkezdő „B”-é. „A” vádolt esetében az elsődleges kérdés az, hogy a megengedett legnagyobb sebességgel való haladás esetén az általa választott és az előzési manővert korrigáló vezetéstechnikai megoldás hasonló eredményre vezetett volna, mint a 30%-os sebességtúllépés esetén ez megtörtént. Amennyiben a műszaki szakértői vélemény arra enged következtetni, hogy a sebességtúllépés, mint szabályszegés nélkül elmaradt volna akár a baleset vagy akár annak halálos eredménye, úgy „A” felelőssége megállapítható.

2. Megállapítható-e „B” közlekedési szabályszegése az előzési manőver tekintetében?

Mindenkiben felmerül a kérdés, hogy a visszapillantó tükörben való ellenőrzés nélkül történő előzés alapot adhat-e arra, hogy „B” cselekménye és a közúti baleset között az okozati összefüggés fennáll-e. Óvatosan kell megítélni a cselekményt, mert jelentősége van annak, hogy a szabálytalanul megkezdett előzés során valójában elhagyta-e a saját forgalmi sávját, vagy csak a felezővonalig jutott a gépjárművel. Az irányadó tényállás szerint „B” azelőtt vette észre a mögötte előzést kezdő gépjárművet, mielőtt a szembe jövő forgalmi sávba áthaladt volna. Ekkor intenzív

fékezéssel a korábbi pozíciójába visszatért. Ez alapján nem megalapozott „B” büntetőjogi felelőssége.

3. „A” esetében megállapítható-e bármilyen, a KRESZ szabályai szerinti kötelező szabályszegés megvalósítása?

„A” esetében az abszolút sebességtúllépés az, ami szabályszegésként értékelhető. Vizsgálat tárgyát képezi az is, hogy ez az észlelhetőségét korlátozta-e vagy sem, bár ez nem olyan mértékű sebességtúllépés, ami „B” körütekintése esetén akadályozta volna a felismerését.

37. ESET

Válaszok:

1. Minősítse külön-külön „A” és „C” magatartását! Ki vagy kik tekinthetőek az egyes bűncselekmények sértettjeinek?

„A” személy cselekményeit ketté kell választani. Azzal, hogy „B” után ment az autóval és őt hirtelen a „B” irányába történő kormányzással megpróbálta leszorítani, a közúti veszélyeztetés büntettét valósítja meg. Amikor „A” „C” gépkocsijához odament és abba behajolt a közösen történő kérdőre vonás érdekében, cselekménye kényszerítés büntettét valósította meg. „C” a kényszerítés hatására olyan magatartást

választott, amely szintén a közúti veszélyeztetés megállapítására alkalmas.

- 2. Értékelhette-e „C” „A” magatartását a felé és „B” felé irányuló jogtalan támadásként? Ezalapján fennállhat-e „C” esetében a jogos védelmi helyzetben való cselekvésre történő hivatkozás? Térjen ki a jogos védelmi helyzet megállapításához szükséges tényállási elemek értékelésére is!**

Jelen tényállás legérdekesebb kérdése az, hogy „C” jogos védelmi helyzetbe került-e „A” cselekményével szemben? A válasz igenlő, ugyanis a meglepetésszerű támadás, „A” agresszív fellépése, a számonkérés hirtelensége mind olyan körülmények, amelyeket „C” értékelhetett úgy, hogy a támadás nemcsak a gépkocsija, hanem személye ellen is irányulni fog. Különösen igaz ez akkor, ha szemtanúja volt az előtte zajló autós üldözésnek. A helyes megoldás tehát az, hogy „C” esetében a jogtalan támadással szembeni szükséges elhárító tevékenység miatt a jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok megállapítható.

38. ESET

Válaszok:

- 1. Megállapítható-e, hogy mely magatartással engedte át „B” a számára a jármű vezetését? Megvalósulhat-e kifejezett átengedésre irányuló**

magatartás esetén a járművezetés tiltott átengedésének vétsége?

A járművezetés tiltott átengedése esetén nem szükséges, hogy az átengedés valamifajta formális vagy dokumentált módon történjen, ugyanis a ráutaló magatartás is elegendő lehet ehhez. Azzal, hogy „A” és „B” megállapodtak a buli elhagyásáról, hogy „B” kifejtette, hogy nem szeretné a szülei gépjárművét otthagyni, egyértelmű volt, hogy a lányok ezzel a gépjárművel fogják elhagyni a helyszínt. „B”-nek az a magatartása, hogy az autót a garázból felhozta, majd a hátsó ülésre lefeküdt arra tett egyértelmű utalás volt, hogy ő nem kíván vezetni és azt „A”-nak átadja. Bár a tényállás nem szól róla, de nyilván a kulcs rendelkezésre állt a vezetéshez, tehát nem arról van szó, hogy „B” a kulcsokkal kívánt lepihenni.

- 2. „A” azért vállalta a személygépkocsi vezetését, hiszen teljes mértékben alkalmasnak érezte magát arra, hogy a közúti közlekedésben részt vegyen. Tekinthető-e „A” ennek fényében a vezetésre alkalmatlan személynek?**

Az ittas és a bódult állapotban történő járművezetés esetén is érvényes az a szabály, hogy nem a személy szubjektív érzetétől függ a cselekmény büntethetősége, hanem a szervezetben lévő alkohol vagy drog objektív mértékétől. Jellemzően a vádlottak arra hivatkoznak, hogy nem érezték magukat befolyásoltnak, azonban ez

a szubjektív érzés éppen a befolyásoltság ténye miatt nem lehet viszonyítási alapnak tekinthető.

- 3. „B” hivatkozhat-e az eljárás során ténybeli tévedésére, ezáltal a szándékosság alapvető hiányára figyelemmel arra, hogy nem tudta, hogy „A” még mindig valóban bódult állapotban van-e?**
Figyelemmel arra, hogy együtt fogyasztották a kábítószerrel, ilyenre ténybeli alapja nincs. Nem is rendelkezhet olyan képességgel, hogy felelősen meg tudja állapítani a befolyásoltság mértékét.

39. ESET

Válaszok:

- 1. Hogyan követhető el az állatkínzás bűncselekménye?**
Az állatkínzás törvényi tényállása több elkövetési magatartást tartalmaz, így a bántalmazást, az indokolatlan bánásmódot, amely a gerinces állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozhatja. Ezen felül az állat elűzése, elhagyása és kitevése is bűncselekménynek számít.
- 2. Megállapítható-e „A” felelőssége a „C” ingatlanára bedobott macskák esetében, amennyiben az elkövető szándéka elmondása szerint arra irányult, hogy új gazdát találjon az állatoknak?**

A vádlott által elmondott védekezés azért nem tűnik megalapozottnak, mert differenciáltan bánt a macskákkal, így érthetetlen, hogy a szomszédhoz bedobott állatok vonatkozásában hogyan lehetett teljesen más a szándéka, mint a gyorskötözővel zárt zsákban történő bedobásnál. Erre szokták mondani, hogy védekezésnek jó, de nem megalapozott.

3. Tekintse át az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény gondozási kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseit! Alappal bízhatott „A” abban, hogy „C” védelmébe és gondozásába veszi a telkére bedobott macskákat?

A jogszabály nagyon pontosan meghatározza, hogy állatot hogyan lehet átadni és átvenni, milyen dokumentumokkal kell igazolni az állat tulajdonjogát, oltásait stb. Nem fogadható el olyan érvelés, hogy a szomszédba való átdobás az állattartási szabályok szerinti átadás lenne. Ráadásul a vádlottnak is észlelnie kellett, hogy az ott lévő kutyák meg fogják támadni a macskákat, hiszen éppen a nagy zaj miatti lebukás veszélye motiválta arra, hogy a helyszínt elhagyja.